Jaargang 115. Zondag, 6 Julij 1856. No. 81.

GRONINGER COURANT

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De **Groninger Courant**, *Algemeen Dagblad voor de Stad en Provincie Groningen, wordt uitgegeven des* Zondags, Woensdags en Vrijdags, *terwijl de expeditie der Couranten, zoo in als buiten de Stad, den avond te voren geschiedt. De abonnementsprijs is f 3,00 in het kwartaal, franko per post f 3,40. Bijvoegsels en bijbladen worden bij de Courant gratis uitgegeven.*

SCHUTTERIJ.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, — gezien hebbende Z. Ms. besluit van den 28sten Junij 1828 (*Staatsblad* no. 42), houdende maatregelen tot de regeling van de Schutterijen, en waarbij de werkzaamheden worden geregeld van de Commissie van Onderzoek, naar aanleiding van art. 15 der Wet van den 11den April 1827 (*Staatsblad* no. 17),

Brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, behalve diegenen, welke ligchaamsgebreken hebben, en te klein van maat zijn, bij de wet worden toegestaan de onderstaande **TERMEN** tot **VRIJSTELLING** en **UITZONDERING**, terwijl, ter bevestiging daarvan, bij gemelde Commissie van Onderzoek zullen moeten worden overgelegd de STUKKEN en BESCHEIDEN, achter elk geval uitgedrukt.

TERMEN TOT VRIJSTELLING EN UITZONDERING.	IN TE LEVEREN STUKKEN TER BEVESTIGING.
1.) *De Geestelijken van alle Gezindheden.*	1.) *Dezelfde Bewijsstukken, welke voor de vrijstelling van de Dienst der Nationale Militie worden gevorderd.*
2.) *De Professoren en Lectoren aan de Hoogescholen, aan de Athenaea en de Seminariën.*	2.) *Het Besluit of de Acte van Aanstelling als zoodanig.*
3.) *De Studenten in de Godgeleerdheid. Zullende als zoodanig alleen worden aangemerkt zij, die aangenomen zijn, en hun Onderwijs ontvangen op de Nederlandsche Hoogescholen, Athenaea en Seminariën.*	Voor de Hervormden en Lutherschen. 3.) *Certificaat van den Rector Magnificus van de Hoogeschool of het Athenaeum, op het getuigschrift van den Professor, bij wien de Student collegie houdt.* Voor de Roomschen. *Certificaat van den Bisschop, of, bij gebreke van denzelven, van den Kerkvoogd, die den Bisschop vervangt, als Vicaris-generaal en Aarts-Priester.* Voor de Remonstranten. *Certificaat van Curatoren van het Seminarium, op het getuigschrift van de Hoogleeraars.* Voor de Doopsgezinden. *Certificaat van Bestuurders en Curatoren van het Seminarium, op het getuigschrift van de Hoogleeraars.* Voor de Israelieten. *Certificaat van de Hoofdcommissie tot de zaken der Israelieten of derzelver Gecommitteerden, op het getuigschrift van de Opzigters van het Seminarium.*
4.) *De uit de dienst van den Staat te Lande of ter Zee eervol ontslagen of gepensioneerde Officieren.*	4.) *Het eervol ontslag of de Acte van Pensioen.*
5.) *De Officieren, eervol uit de Schutterij ontslagen.*	5.) *Het besluit van ontslag.*
6.) *De broeder van hem, die in persoon voor zich zelven bij de Schutterij dient, met dien verstande, dat van een ongelijk getal slechts de kleinste helft tot de dienst zal worden geroepen; strekkende deze bepaling zich niet uit tot zoodanige broeders, die, om welke reden ook, niet meer bij hunne ouders inwonen.*	6.) *Behalve een schriftelijk bewijs van deze dienst, door den Kommandant der Schutterij af te geven, een schriftelijk bewijs van het Plaatselijk Bestuur, dat de dienende broeder met hem bij zijne ouders inwoont.*
7.) *Die aangesteld zijn voor de dienst der Nacht- of Brandwachten en der Brandspuiten.*	7.) *De deswege bij hen voorhanden zijnde bewijzen van aanstelling.*
8.) *Lijf- en Huisbedienden, voor welke als Dienstboden de Personele Belasting wordt betaald.*	8.) *Een Certificaat van den Persoon, bij welken zij als zoodanig dienstbaar zijn, gecertificeerd door het Plaatselijk Bestuur.*
9.) *Zij, die voortdurend uit Armenkassen bedeeld of in Armen-Gestichten opgevoed en onderhouden worden.*	9.) *Eene schriftelijke en door het Plaatselijk Bestuur gecertificeerde verklaring van Bestuurders der Gestichten, houdende opgave, waarin de bedeeling bestaat en sedert wanneer, en op welke tijdstippen dezelve genoten is.*

Dat tot het opmaken der Certificaten onder no. 6, 8 en 9 vermeld, zal worden gevaceerd ter Secretarij dezer Gemeente, op MAANDAG den 7den Julij 1856, des voormiddags van 10 tot 1 uur, voor diegenen, welke vóór den 1sten Junij van dit jaar voor de Schutterlijke dienst ingeschreven zijn.

Dat zij, die zoodanige Certificaten benoodigd zijn, zich op dat tijdstip aldaar zullen moeten vervoegen met de bewijsstukken in no. 6, 8 en 9 vermeld; moetende diegenen, welke reclameren op de dienst van Broeders, voorzien zijn van twee ter goeder naam en faam staande getuigen, met den toestand van het huisgezin wel bekend en hunnen naam kunnende teekenen.

Dat voorts de gehuwden en weduwenaars met een of meer kinderen, ter bekoming van eene huwelijksacte, zich kunnen vervoegen aan het Bureau van den Burgerlijken stand, des voormiddags van 10 tot 12 uur, medebrengende twee bekende getuigen, die het leven van de vrouw, of, deze overleden zijnde, het bestaan van kind of kinderen kunnen bevestigen.

Zij zullen het Certificaat, hetwelk dien ten gevolge wordt opgemaakt, moeten indienen bij de Commissie bedoeld bij art. 11 van de wet op de Schutterijen, van den 11den April 1827, en hetzelve daartoe *vóór* den 9den Julij dezes jaars ter Secretarij dezer Gemeente moeten inleveren.

Dat wijders diegenen, welke Certificaten van de Schutterlijke dienst noodig hebben, zich, ter bekoming daarvan, kunnen vervoegen op ZATURDAG den 5den Julij 1856, des middags van 12 tot 1 uur, in de Krijgsraadkamer op het Raadhuis alhier.

Dat meergemelde Commissie, tot het onderzoeken van, en de beslissing omtrent de redenen van vrijstelling en uitsluiting van de Schutterlijke dienst, derzelver zittingen zal houden in de zaal van den Militieraad op het Raadhuis, en *wel voor diegenen, welke vóór den eersten Junij van dit jaar voor de Schutterlijke dienst ingeschreven zijn, en voor diegenen, welke reeds bij de Schutterij zijn ingelijfd, en in het gepasseerde jaar verzuimd hebben hunne redenen van vrijstelling in te dienen*, op WOENSDAG den 9den Julij 1856, des voormiddags van 9½ tot 12 uur.

Dat diegenen, welke met ziekte of gebreken behebt, en *mede vóór den 1sten Junij dezes jaars ingeschreven zijn*, en diegenen, welke reeds bij de Schutterij zijn ingelijfd en ligchaamsgebreken hebben, alsmede dezulken, welke hunne nommers verkiezen te verwisselen, vergezeld van de Nommerverwisselaars, mede in voornoemd lokaal voor de Commissie moeten verschijnen op WOENSDAG den 9den Julij 1856, des voormiddags van 9½ tot 12 uur.

Dat diegenen, welke op gemelden tijd en plaats voor de Commissie niet verschijnen, zullen gehouden worden, geene redenen tot vrijstelling te hebben, en, voor zoo verre zij dienstpligtige nommers getrokken hebben, bij de Schutterij zullen worden ingelijfd; blijvende het hun evenwel vrij, om hunne redenen tot vrijstelling in een volgend jaar te doen gelden.

Wordende bij deze de belanghebbenden herinnerd aan art. 14 en 15 van gemeld Koninklijk besluit, luidende als volgt:

Art. 14. »Hij, die, na zijne inschrijving voor de Schutterij, in Militaire dienst treedt, te lande of ter zee, zal »daarvan, met overlegging van een bewijs van zijne dienst, »dadelijk kennis geven aan het Bestuur zijner gemeente, »hetwelk zorgt, dat hij, bij de Schutterij *niet* ingelijfd »zijnde, door de Commissie, bij art. 15 der wet vermeld, »worde vrijgesteld, of wel, ingelijfd zijnde, dat hij dadelijk »van de rolle der Schutterij worde afgevoerd. In geval de »vermelde kennisgeving aan het Bestuur wordt verzuimd en »de nalatige, dien ten gevolge op de rolle der Schutterij »gebragt, en bij dezelve wordt ingelijfd, of wel op de rolle »blijft gevoerd, zullen de strafbepalingen, die de wet in geval »van verzuimde dienst oplegt, op hem van toepassing blijven."

Art. 15. »De bepaling in het vorige artikel is ook van »toepassing op hen, die na de inschrijving van woonplaats »veranderen, zonder daarvan, overeenkomstig artikel 27 der »wet, kennis gegeven te hebben aan het Bestuur der Ge»meente, welke zij verlaten."

En opdat deze kome ter kennis van een' ieder, zal dezelve in de *Groninger Courant* geplaatst en voorts aangeslagen worden.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 30sten Junij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bij deze bekend, dat, ten gevolge der VERGRAVING van de NIEUWE WERKEN, de **BADPLAATS**, vroeger aan de *Westzijde*, thans is **verplaatst** aan de **OOSTZIJDE dier Werken**, niet verre van den **Zuidoosthoek** van het **Sterrebosch.**

Burgemeester en Wethouders voorn.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOSTINDIE.

De laatste overlandmail heeft weder onderscheidene mededeelingen gedaan van de kruistogten onzer schepen tegen de zeeroovers in de wateren van Neêrlandsch Indië. De belangrijkste togt was wel die van Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam*, waaromtrent wij het volgende aan de Javasche Courant van den 10den Mei ontleenen.

Genoemd stoomschip verliet den 26sten Februarij l.l., onder bevel van den kapitein luitenant ter zee *A. A. de Vries*, de reede van Batavia, bezocht achtereenvolgens onderscheidene plaatsen van den oostelijken archipel, zonder zeeroovers ontmoet of iets van deze bespeurd te hebben, en kwam den 5den April te Kema, aan de noordzijde van het eiland Celebes, aan. Hier kreeg men de belangrijke tijding, dat zich in die wateren eenige rooversvaartuigen ophielden, en dat voor een paar dagen niet ver van Amoerang rooversprauwen waren gezien, die uit de nabijheid van die plaats een elftal menschen hadden weggevoerd. Er werd besloten, geen oogenblik tijd te verliezen en in den vroegen morgen van den volgenden dag verliet men Kema. Door straat Lembeh, digt langs de noordoostkust van Celebes naar Tanjong Sobisang koersende, ontdekte men omstreeks te 10 uur in den voormiddag, digt onder genoemden hoek, successivelijk een zestal lange praauwen, zeilende en roeijende. Met volle kracht onmiddellijk naar hen toehoudende, verkende men ze weldra voor sterk bemande rooversvaartuigen, en ontwaarde, naderbij komende, dat zij met wanhopige inspanning naar den zeer klipachtigen wal toeroeiden en tevens trachtten zich te verspreiden. Dezelve den pas af te snijden en op zee te brengen was niet mogelijk. Het kwam er nu op aan, zonder het stoomschip in gevaar van aan den grond te raken bloot te stellen, de praauwen tusschen de *Amsterdam* en den wal, onder bereik van het geschut te brengen, hetgeen, beginnende met de grootste, zich aan het hoofd der kolonne bevindende praauw volkomen gelukte.

Een roepen en wenken aan deze om zich over te geven, werd onbegrijpelijk vermetel met schoten uit lilla's beantwoord, waarop door de *Amsterdam* met vijf zware stukken, waaronder 80- en 60-ponders, geladen met kartetsen, vuur werd gegeven; alle schoten raak zijnde, zag men de praauw nabij de klippen zinken, terwijl de overgeblevene verdunde bemanning zich met zwemmen naar den wal trachtte te redden. Onmiddelijk werd hierna op de tweede praauw aangehouden en werd deze met hetzelfde succes en op dezelfde wijze begroet, terwijl, even als op de eerste, zich de overgeblevenen al zwemmende naar den wal begaven; zijnde het niet twijfelachtig, dat op deze beide vaartuigen een aantal gesneuvelden en gekwetsten moesten zijn. Intusschen hadden de overige praauwen den tijd gehad om elders tegen den wal, zoo zij vermeenden buiten bereik van het gevreesde geschut, zich te kunnen redden; men kon hen echter genoegzaam naderen, en na weinige schoten met kogels en schroot daarop gedaan te hebben, zag men die door de opvarenden met spoed verlaten.

Hierop werd terstond de gewapende barkas van de *Amsterdam*, onder bevel van den luitenant ter zee 2de klasse jhr. *H. K. F. A. van Raders*, en later nog eene gewapende sloep, onder bevel van den luitenant ter zee 2de klasse *G. Bijl de Vroe*, tot het aan boord halen der laatstgenoemde praauwen naar den wal gezonden. Deze officieren, zich met allen spoed derwaarts begevende, vonden daar een zevental gesneuvelden en vischten eenige zwemmende menschen op. Overgaande om de praauwen weder in vlot water te brengen, bleek aldra, dat zulks met een derzelve ondoenlijk was. De luitenant ter zee *van Raders* onderzocht met de gewapende bemanning der barkas een gedeelte van het nabij zijnde bosch; doch ontwarende dat het niet mogelijk was om de roovers, die door eene rivier diep binnenslands gevlugt waren, zoo spoedig te achtervolgen, keerde hij naar het strand terug, ten einde de niet af te brengen praauw geheel te vernielen. De sloep, met de andere praauwen op sleep, intusschen naar boord van het stoomschip teruggekeerd zijnde, werd spoedig door de barkas gevolgd.

Middelerwijl dat men met bovenvermelde verrigtingen bezig was, ontwaarde men dat de eerste praauwen, welke men vermeende dat reeds door de bemanning waren verlaten, weder in beweging en roeijende waren, vermoedelijk op nieuw door de vlugtelingen bemand, in de hoop dat, terwijl het stoomschip zich met de overige praauwen onledig hield, voor hen de gelegenheid bestond zich op die wijze te kunnen redden. Hierop onmiddellijk naar deze toestoomende en alweder met schroot beschietende, namen de roovers andermaal zwemmende de vlugt. Drie der vlugtelingen, die op de *Amsterdam* aanhielden, werden door eene der sloepen van het stoomschip gered.

Alstoen werd eene sterk gewapende sloep, onder bevel van den luitenant ter zee 2de klasse *J. P. van Rossum*, tot onderzoek enz. naar deze twee laatstgenoemde vaartuigen afgezonden en beide achtereenvolgend aan boord gebragt; bevindende zich in de eene nog een gesneuveld rooverhoofd en waren in beiden vele sporen van gekwetsten en verwoesting aanwezig. Door de gezamenlijke sloepen werden in het geheel 12 menschen aan boord gebragt, onder welke 1 roover en 11 geroofde menschen waren. De laatsten verkeerden in eenen treurigen toestand; zij hadden stroppen om den hals geslagen, waren meerendeels geheel naakt en uitgehongerd. Vol dankbare aandoening vielen zij, luid snikkende, voor den bevelhebber van het stoomschip neder. Onmiddellijk werden zij van hunne stroppen ontdaan, van de noodige kleedingstukken en in ruime mate van voedsel voorzien, waardoor deze personen al spoedig hoogst gelukkig tot zich zelven kwamen. Den gekwetsten werd geneeskundige hulp verleend.

Bij ondervraging dezer geredde menschen bleek het, dat de zes praauwen, waarvan het hoofd bemand was met omstreeks 80 en de overige ieder met 50 à 60 koppen, allen gewapend met lange metalen lilla's, geweren, pieken, krissen enz., afkomstig waren van Solo en onder bevel stonden van het beruchte hoofd der zeeroovers *Taub* of *Taup*, dat zij eene maand geleden van Solo vertrokken waren, en zich reeds van een 12tal vaartuigen hadden meester gemaakt, alsmede dat een belangrijk getal van de bemanning der praauwen door het geschut van het stoomschip was gesneuveld en gekwetst en onder deze laatsten ook het bovengenoemde hoofd *Taub*, wiens onbegrensde stoutmoedigheid hem reeds jaren lang met een aantal praauwen van de Solo-eilanden binnen dezen archipel, al roovende en plunderende, tot in de Moluksche wateren deed doordringen en nog immer aan de zoo dikwerf plaats gehad hebbende expeditiën had weten te ontkomen.

Aan den resident van Menado werd van het voorgevallene kennis gegeven en verzocht om alsnu van die zijde terstond maatregelen te nemen om de zich aan land gered hebbende roovers te doen achtervolgen.

Afgescheiden van den gevoeligen slag den zeeroovers toegebragt, is door dezen kruistogt van de *Amsterdam* aan een nuttig doel beantwoord. Het aandoen van verschillende plaatsen, het bekruisen van een belangrijk gedeelte van den Indischen archipel, waarbij dat groote en krachtige stoomschip immer zoo digt mogelijk onder den wal verscheen, zal voorzeker een' goeden indruk hebben achtergelaten.

TURKIJE.

De Londensche *Times* geeft in zijn laatste nommer de volgende karakterschets van den tegenwoordigen beheerscher van Turkije: »Met den Sultan is het zoo ver gekomen, dat hij ter naauwernood nog voor zijne handelingen verantwoordelijk kan worden gesteld. Ten gevolge der levenswijze, welke hij sedert zijne jongelingsjaren geleid heeft, is deze ongelukkige 33jarige vorst ligchamelijk vóór den tijd grijs geworden en zijne verstandelijke vermogens zijn zeer gekrenkt. Al zijne wilskracht is verdwenen, en hoe lang hij zijn verstand nog zal behouden, kan niemand zeggen. De Sultan is volkomen in de magt van zijne vrouwen en dochters en gesnedenen, die met hem handelen naar welgevallen. Hij heeft zijne aanvallen van moed en dan weder zijne uren van zwakheid, en laat zich door zijne omgeving elk oogenblik in zijne besluiten tot andere gedachten brengen. Dat is de beheerscher, die in eene gevaarlijke overgangsperiode het pas uit de handen eener vijandelijke mogendheid geredde en nog steeds door de legers van twee magtige geallieërden bezette Turksche rijk regeert. In de meeste Europesche staten zou een zoodanig souverein eene vaste wetgevende orde vinden, krachtens welke de staatsmachine ook zonder zijne persoonlijke leiding zou kunnen voortwerken. In Turkije moet de Sultan echter niet slechts het toezigt voeren, maar ook het initiatief nemen. Hij is de ware beheerscher des lands, hetwelk zijne voorvaderen met het zwaard veroverden; hij moet op eigen hand zijne besluiten nemen, en de ministers en andere ambtenaren, welke hunne bedieningen wenschen te behouden, trachten natuurlijk zooveel mogelijk van zijne zwakheden op eene sluwe wijze partij te trekken."

Van waar, zoo zal ligt iemand vragen, zoo onverwacht deze welligt ware, maar zekerlijk toch ook wat overdrevene schets van den *Times*? Ziehier de opheldering: De tegenwoordige groot-visier *Fuad*-pacha, de ziel van het ministerie, is bij het volk niet gezien en loopt elken dag gevaar zijn paspoort van den Sultan te bekomen. De Fransche gezant evenwel is hem toegenegen, en om nu door diens invloed te kunnen staande blijven, moet *Fuad* de voortduring der Fransche bezetting natuurlijk wenschen en die bevorderlijk zijn. Om zijn doel te bereiken, tracht hij door vrees op den Sultan te werken. Hij verzekert, dat het voortduren der bezetting ten gevolge der onlangs aan de Christenen gedane beloften dringend noodzakelijk is; dat de rustverstoringen bij den dag zullen aangroeijen, enz.

Mogten deze voorstellingen gehoor vinden bij den zwakken vorst, en alzoo de Fransche bajonetten tot bescherming achterblijven, dan vreest de *Times*, dat de invloed van Engeland te veel bij die van Frankrijk zal worden achteruitgezet. Het blad zegt wel niet dat het die vrees koestert; in tegendeel roept het zegevierend uit, dat Britsche handelsgeest en kapitaal op den duur magtiger zijn dan militaire of diplomatieke pracht, maar wat het niet zegt, gelooven wij uit zijne bovenstaande karakterschets te mogen opmaken.

Hoe het met de pogingen van *Fuad* is afgeloopen, is ons nog niet ter oore gekomen.

Volgens een' partikulieren brief uit Konstantinopel, bemerkt men daar reeds eene hevige reactie tegen den invloed der Westersche mogendheden, die zigtbaar toeneemt, naar mate de geallieërde troepen aftrekken en de Turksche in getal toenemen. Volgens den schrijver van den brief, is dit dan ook de reden, dat de regering huiverig is om tot de openlijke afkondiging der emancipatie over te gaan en die van dag tot dag verschuift.

De commissie voor de regeling der nieuwe grensscheiding in Bessarabië is op eene onverwachte moeijelijkheid gestuit: het is haar, namelijk, op het terrein gebleken, dat de daarvoor door het Parijsche congres gegeven voorschriften niet kunnen uitgevoerd worden, tenzij Rusland iets meer grondgebied afsta dan het vredesverdrag bepaald heeft; het geldt bepaaldelijk het stadje Bolgrad, hetwelk de commissie in het aan Turkije terug te geven gedeelte van Bessarabië wil begrijpen, terwijl volgens de uitdrukkelijke bepaling van het verdrag, de grenslinie bezuiden hetzelve getrokken moet worden.

Naar hetgeen uit Weenen wordt geschreven, schijnt ook het Engelsche gouvernement thans eenigermate over te hellen tot Oostenrijks gevoelen, dat Moldavië en Wallachye, tot éénen staat vereenigd zijnde, meer voor Ruslands invloed zouden blootstaan dan in hunne tegenwoordige gesteldheid; althans vleiden de Oostenrijksche staatslieden zich met de hoop dat zij het Londensche kabinet voor hun gevoelen zouden winnen. »Oostenrijk vreest — zoo wordt in die correspondentie gezegd — dat de staat, die door de zamenvoeging van Moldavië en Wallachye zou ontstaan, even zeer onder Ruslands invloed zou geraken als het koningrijk Griekenland; en deze vrees schijnt niet ongegrond. Maar de eigenlijke reden, waarom het Weener kabinet de vereeniging der beide vorstendommen tegenwerkt, is dat het niet wenscht, aan zijne oostelijke grenzen een' constitutionelen staat te zien oprijzen, waarmede het weldra in dezelfde betrekking zou staan als met een door de volksvrijheid tot nieuw leven ontwaakt land aan zijne zuidelijke grenzen, met Piëmont. Zeer openhartig heeft een Oostenrijksch-gezind dagblad, de *Augsb. Allg. Zeit.*, dezer dagen verklaard, dat de vorming van een tweede Piëmont tusschen den Donau, den Pruth en het Karpathische gebergte, aan Oostenrijk niet toelachte."

SPANJE.

In de zitting der Cortès van den 27sten Junij heeft de minister van binnenlandsche zaken, die van zijne zending naar Valladolid teruggekomen was, medegedeeld dat in die stad en provincie de orde en de heerschappij der wet geheel hersteld waren, en verder door zeer krachtige en strenge maatregelen van de overheden verzekerd zouden worden.

Over de voorgevallen onlusten uitweidende, vermaande de minister alle staatspartijen om met het gouvernement mede te werken tot instandhouding van de maatschappelijke orde, die door socialistische volksmenners bedreigd werd; maar hij vond tevens aanleiding om te verklaren, »dat het niet alleen een regt, maar ook een pligt is, tegen eene tyrannieke regering in opstand te komen." Deze woorden maakten een voor den minister ongunstigen indruk; zelfs lieden, welke dat revolutionaire denkbeeld van ganscher harte beamen, meenden dat hij eer zeer ongeschikt tijdstip had verkozen om het openlijk te verkondigen.

Zoo iets te zeggen in een land dat ter zelfder tijd tei prooi is aan rooverijen en brandstichting, mag ook inderdaad hoogst onvoorzigtig heeten.

De Cortès zijn op den 1sten Julij uiteengegaan.

De schade, welke te Valadolid en Palencia door het afbranden der fabrijken aangerigt is, wordt op minstens vijf millioen francs geschat. De brandstichters waren voorzien van flesschen gevuld met vitriool, spiritus enz. Het aantal gevangenen bedraagt reeds 130.

DUITSCHLAND.

Reeds meermalen is gemeld, dat een groot aantal handwerkslieden in den laatsten tijd van Berlijn naar Rusland vertrokken is. Thans verneemt men, dat uit deze stad alleen ongeveer 400 schrijnwerkersknechts naar Rusland zijn vertrokken, waardoor in de werkplaatsen een gevoelig gebrek aan handen, in weerwil van het verhoogde loon, bestaat.

— De Hannoversche tweede kamer heeft in hare zitting van den 1sten dezer op nieuw een voorstel aangenomen ten behoeve eener hervorming van het Duitsche bondgenootschap. Het wenschelijke van een bonds-geregtshof werd zelfs door den minister van binnenlandsche zaken erkend, die echter tevens de vrees uitdrukte, dat zulk eene instelling tot noodelooze verwikkelingen zou kunnen leiden. Ook werd een voorstel aangenomen tot herstel van de Duitsche vloot.

— Te Dantzig hebben l.l. Zaturdag avond, ten gevolge van eenige door de overheid genomen maatregelen, ongeregeldheden plaats gehad, die de tusschenkomst der gewapende magt noodig maakten. De militairen waren genoodzaakt vuur te geven; eenige personen werden gekwetst, en zeer velen werden in hechtenis genomen.

Volgens berigten uit Dantzig van Woensdag was de rust sedert niet weder verstoord geworden.

— Den 27sten Junij is te Hildburghausen plotseling overleden de als bestuurder van het bibliografisch instituut zeer bekende *J. Meijer*, geboren in 1796 te Gotha en stichter in 1828 van het genoemde instituut.

— Aan den Beneden-Rijn heerscht onder het rundvee de besmettelijke longziekte, die, naar men daar beweert, uit de Nederlanden derwaarts is overgebragt.

— De *W. Zeitung* deelt den tekst mede van de toespraak, welke de kardinaal *Haulik* in de sluitingsvergadering der bisschoppelijke conferentiën gehouden heeft. De prelaat werpt daarin een blik op de resultaten der werkzaamheden van de afgeloopene synode, van welke hij alles goeds verwacht. Uit deze resultaten, zegt hij, zullen alle verstandigen zien, dat de bisschoppen van den Oostenrijkschen staat met die onderdanigheid en dankbaarheid jegens hunnen landvorst bezield zijn, die den bewerker van het concordaat en den grootmoedigen schenker van de vrijheid der kerk toekomen, en dat zij nimmer met gestrengheid denken te werk te gaan, behalve daar, waar elke poging der zachtmoedigheid uitgeput is en het heil der onsterfelijke ziel gebiedend vordert, tot gestrenge middelen de toevlugt te nemen.

»Maar ook voor hen, die buiten de Christelijke waarheid staan — zoo eindigt de bisschop — zullen de resultaten onzer beraadslagingen ten bewijze kunnen strekken, dat de Katholijke kerk, welke zeer juist erkend heeft, dat er geene gemeenschap tusschen het licht en de duisternis bestaat, wel is waar bij de aan hare handen toevertrouwde schatten des geloofs en hare grondbeginselen getrouw blijft volharden en zich nooit in eene schikking van hetgeen zij voor eene soort van dwalingen beschouwt inlaat, maar dat zij ook betreffende zaken, welke niet het wezen harer leer en inrigtingen betreffen, gewillig is en gezind tot toegeeflijkheid van al wat de billijkheid toelaat; dat voorts geen wensch hooger bij haar staat, dan hen, welke buiten het pad der waarheid staan, tot den moederlijken schoot terug te voeren; dat zij wel is waar geen offer te groot acht, hetwelk tot heilzame doeleinden kan leiden, maar dat zij tevens, om die doeleinden te bereiken, geene gewelddadige of ongeoorloofde, maar slechts zulke middelen wil aanwenden, welke zij van haren Goddelijken Meester en de Apostelen als bij erfenis ontvangen heeft, namelijk door leeren, door gebeden en tranen-werken; dat zij verder aan hare regtmatig verkregene regten vasthoudt, maar tevens geenszins de regten van anderen wil verkorten; dat zij, wie door haren goddelijken Stichter geleerd werd, elk het zijne te geven, zich onthoudt van elken aanval en veeleer allen met opregte liefde omvat, gedachtig als zij is, dat alle menschen door het kostbare bloed des Heilands zijn verlost en dat een geslacht der stervelingen bestaat, hetwelk van de wonderbare wetten der algemeene christelijke liefde uitgesloten is."

GROOT-BRITTANJE.

Het Lagerhuis heeft in zijne zitting van j.l. Dinsdag het voorstel van den heer *Moore*, strekkende om het gouvernement te laken wegens de aanwerving van Noord-Amerikanen voor de Britsche krijgsdienst, met eene groote meerderheid van stemmen (274 tegen 80) verworpen.

Uit deze stemming, en vooral uit de daarbij gevoerde debatten, is gebleken, dat het ministerie *Palmerston* nog wel eenigen tijd aan het roer zal blijven, omdat de tegenpartij zelve erkent, niet in staat te zijn, een ministerie te vormen.

— Z. M. de Koning der Belgen is te Dover met de gebruikelijke plegtigheid ontvangen, en is Woensdag te Londen aangekomen.

— De *Goldstream-Guards*, die na de gebeurtenissen van September 1855 naar de Krim vertrokken waren, kwamen daar op het oogenblik aan, dat de laatste kanonschoten ter eere van den vrede gelost werden. Niettegenstaande zij dus geen enkelen veldslag, ja zelfs geen schermutseling hebben bijgewoond, en in plaats van met de Russen te vechten, vrolijk met hen op den langen duur des vredes gedronken en geklonken hebben, is hun toch een triomferenden intogt in Engeland bereid. Van Portsmouth af tot aan het kamp te Aldershoff, 't welk zij l.l. Zaturdag hebben betrokken, was hun terugkeer een ware zegetogt. Overal op hunnen weg werd een ontzaggelijk getal bouquetten en bloemenkransen voor de voeten dezer vreedzame soldaten gestrooid, die zonder twijfel zeer verwonderd zullen zijn geweest, dat de roem zoo gemakkelijk te verkrijgen is.

— De berigten uit Bombay van den 27sten Mei melden, dat de werkzaamheden voor het aanleggen van eenen spoorweg in het midden van Indië tusschen Bombay en Baroda op den 1sten Mei plegtig aangevangen zijn.

Het hoofdbestuur der Oost-Indische Compagnie te Londen heeft besloten het aanleggen van werken van algemeen nut in Indië met kracht door te zetten en daarvoor in het volgende dienstjaar, 1856—57, eene som van nagenoeg twee millioen pond sterling te besteden.

FRANKRIJK.

In ons vorig nommer spraken wij van den tegenstand dien het wets-ontwerp op de door den Keizer te verleenen pensioenen aan de hooge staatsdienaren, bij de commissie van het wetgevend ligchaam had ondervonden. Zij, die na zulk een krachtig rapport, waarin zoo vele juiste beschouwingen voor kwamen, eene verwerping van de voordragt hadden verwacht, hebben buiten den waard gerekend. De telegraaf deelt mede, dat het ontwerp, in stemming gebragt, met de groote meerderheid van 185 tegen 36 stemmen is aangenomen.

Ook het wetsontwerp, waarbij aan de drie dochters van Koning *Lodewijk Philips* eene rente van 600,000 francs toegekend wordt, is, door het wetgevend ligchaam met genoegzaam eenparige stemmen aangenomen, in weerwil van het krachtige protest der prinsen *van Orleans*, in weerwil ook van een brief van prinses *Clementine*, waarbij zij hare 200,000 francs met minachting weigert. Er had zelfs bijna geen discussie plaats. De heer *Montalembert* was voornemens geweest tegen het ontwerp te spreken. Ongesteldheid verhinderde hem echter, in de vergadering te verschijnen. Hij heeft derhalve aan den president, graaf *de Morny*, een' brief gerigt, waarin hij zich in vrij scherpe uitdrukkingen tegen het ontwerp verklaart.

Een derde wetsontwerp, 't welk nog ter behandeling bij het wetgevend ligchaam overbleef, dat om de verbodsbepalingen uit de Fransche tariefwetgeving te schrappen en door hooge invoerregten te vervangen, is door de regering vooreerst niet in discussie gebragt. Zij is afgeschrikt door de afkeurende stemmen die van alle kanten daartegen werden aangeheven door fabrikanten en handelaars, die zich bij vrije concurrentie niet tegen de buitenlanders meenden te kunnen staande houden.

De zitting is daarop opgeheven en voor 1856 gesloten verklaard, waarop de afgevaardigden, onder den kreet van: »*leve de Keizer!*" uitéén zijn gegaan.

— In een der dagbladen leest men de opmerking, dat, ofschoon zich in de keizerlijke stallen 600 paarden bevinden, nogtans zoo veel dienst van hen gevorderd wordt, dat het getal spoedig moet vermeerderd worden. De Keizer heeft twaalf paarden noodig zoo dikwijls hij uitrijdt. Den weg van Parijs naar St. Cloud legt hij af in 22 minuten, d. i. twee minder dan met de spoor.

— In de laatste dagen zijn te Parijs wederom verscheidene personen in hechtenis genomen, wegens het verspreiden van oproerige geschriften en deelneming aan geheime genootschappen.

— Ook de aartsbisschop van Bordeaux heeft naar aanleiding van de jongste overstroomingen, die een gedeelte van zijn diocese hebben geteisterd, een mandement uitgevaardigd. Op het voorbeeld van zijn collega van Lyon, mgr. *Bonald*, beschouwt ook de aartsbisschop van Bordeaux de onverzadelijke dorst naar zinnelijke genietingen en de onbeteugelde bedrijvigheid, die van geene verpoozing weet om zich aan het gebed of rust te wijden, als de voornaamste oorzaken van van deze vreeselijke beproevingen van boven. Het is weder blijkbaar de kwestie van de rustige zondags-viering, welke men in verband brengt met de weerkundige verschijnselen en het buiten hare oevers treden der rivieren.

BELGIE.

De minister van binnenlandsche zaken heeft het programma vastgesteld van de plegtigheden en feesten, waarmede de vijfentwintigste verjaring der troonsbeklimming van Koning *Leopold* den 21sten, 22sten en 23sten dezer maand te Brussel zal gevierd worden.

Op den eersten dag ontvangen de verschillende autoriteiten, de burgerweer enz., den Koning, die zijnen plegtigen intogt in de stad houdt en dezelfde straten volgt, welke hij ook voor 25 jaren doortrok. De nog in leven zijnde leden van het nationaal congres verwelkomen Z. M. op het Koningsplein. Verscheidene feestcantaten zullen worden uitgevoerd. Onder het luiden der klokken wordt door den kardinaal-aartsbisschop van Mechelen het *Te Deum* aangeheven, gevolgd door het *Domine salvum fac regem*. Daarna defileren de afdeelingen der burgerweer van het geheele land voorbij, en keert de Koning, door alle autoriteiten vergezeld, te voet naar het paleis terug. Te 7 uur van denzelfden dag banket, door de wetgevende kamers aan den Koning te geven, openbare concerten, serenade, algemeene illuminatie. Den tweeden dag zullen in de Augustijner kerk de prijzen aan de bekroonde dichters uitgereikt worden, waarna eene groote revue der burgerweer en der armee volgt. Des avonds weder concerten, eene gala-voorstelling in de koninklijken schouwburg en eene schitterende illuminatie door de geheele stad. Een groote historische feeststoet, die alles zal overtreffen wat Brussel ooit van dien aard gezien heeft, neemt den derden dag in, die met concerten en een Venetiaansche nacht in den zoölogischen tuin gesloten wordt, terwijl om 10 uur een prachtig vuurwerk zal worden ontstoken.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 3 Julij.

Z. M. de Koning is gisteren avond, van het Loo, in deze residentie aangekomen. Heden morgen omstreeks één uur heeft Z. M. zich naar het *Huis ten Bosch* begeven, om een bezoek aan H. M. de Koningin te brengen.

H. K. H. de Kroonprinses van Zweden en Noorwegen (dochter van HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik der Nederlanden*) is gisteren namiddag met een bijzonderen spoortrein te Voorschoten aangekomen, en heeft zich van daar naar het landgoed *Bakkershagen* begeven.

— Ook de aanbieding van de portefeuille van marine aan den heer *van Oordt* wordt weder tegengesproken.

— De *Staats-Courant* behelst het verslag aan den minister van binnenlandsche zaken, uitgebragt door den heer *Buys Ballot*, hoofddirecteur van het *Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut* te Utrecht. Daaruit blijkt, dat het instituut in het jaar 1855/56 waardig aan zijne roeping heeft beantwoord en reeds practische voordeelen heeft opgeleverd, waardoor de kosten van het instituut aan de natie vergoed zijn, of althans in het volgende jaar volkomen zullen worden vergoed. Als bewijs hiervoor moge dienen, dat 24 schepen naar Java, die op aanraden van het instituut en overeenkomstig *Maury* eenigzins meer zuidelijken koers hebben gekozen dan vóór 1854 het geval was, gemiddeld *vier dagen korter* reis hebben gehad, op dat gedeelte dus te zamen 106 dagen, en dat 12 schepen naar Australië door elkander 9 *dagen korter* reis hebben gehad dan vroeger het geval was, dus te zamen 108 dagen. In het geheel hebben dus de schepen die gebruik maakten van hetgeen hun door het instituut werd aangeboden, 214 dagen reis minder gehad, hetgeen eene niet onaanzienlijke besparing medebrengt. — In den aanvang van dit jaar zijn aan de regering reeds aangeboden de uitkomsten, voortgesproten uit de bewerking van de koersen, die de verschillende Nederlandsche schepen tot 1854 volgden. Op dit oogenblik gaat een supplement van die uitkomsten ter perse, waarin de bevinding van 460 reizen naar Java en 460 reizen terug, in overzigtelijke tabellen, voor iedere maand afzonderlijk, zal zijn vereenigd. De meeste zorg is aan de zamenstelling daarvan door de heeren officieren besteed. — »In de tweede plaats — dus lezen wij verder in dit rapport — is eene windkaart gereed gemaakt voor het noorderdeel van den Atlantischen Oceaan, naar het model van de *Pilot-charts* van *Maury*. De Nederlandsche schepen hebben in het oostelijk gedeelte van dezen Oceaan de waarnemingen meer dan verdubbeld. Ik beschouwde het als eene beleefdheid, die wij aan het instituut van Washington, dat ons met een schat van kaarten en boekwerken begiftigt, naar de schatting van den heer *van Gogh* ter waarde van 40- à 50,000 gulden, verschuldigd waren." Eene circulaire is uitgevaardigd aan de reeders der haringvloot, en een journaal is uitgereikt aan de verschillende haringbuizen, die naar het denkbeeld van den luit. ter zee 1ste kl. *N. M. J. Kroef*, de plaats van den haring in verband met temperatuur en wind willen onderzoeken.

— Het *Staatsblad* no. 61 behelst het kon. besluit van den 13den Junij j.l., waarbij de statuten van de vereeniging *Talitha Kûmi* (ten doel hebbende om zoo vele verwaarloosde en verlatene meisjes, zonder onderscheid van geloofsbelijdenis, als de schikbare fondsen toelaten, te vereenigen en voor haar onderhoud, hare opvoeding en opleiding in Christelijken geest, gedurende eenigen tijd te zorgen) worden goedgekeurd, en die vereeniging mitsdien als regtspersoon wordt erkend, onder voorwaarde, dat harerzijds zullen worden in acht genomen de ten aanzien van het lager onderwijs bestaande of toekomstige verordeningen. — De in het gesticht op te nemen meisjes zullen geplaatst worden in de gebouwen, welke zullen worden daargesteld op den aangekochten grond in de gemeente Zetten, nabij Wageningen.

— Nadat mevr. *Ida Pfeiffer* alle merkwaardigheden der hoofdstad had bezigtigd, bezocht zij, onder geleide van haren vriend *P. van Rees*, Utrecht en deszelfs omstreken, en woonde ook de laatste studenten-feesten aldaar bij. Van daar keerde zij naar Amsterdam terug en bragt, met de meeste bewondering voor hetgeen zij daar zag, eenen aangenamen dag door in het dorp Broek in Waterland en te Zaandam. Thans bevindt zij zich weder in de residentie, ten einde de merkwaardigheden van de hoofdplaats en hare omstreken te bezigtigen, en voorts Leiden, Delft, Schiedam en Rotterdam te bezoeken. Vóór haar vertrek uit Amsterdam werd haar het honorair lidmaatschap van *Natura Artis Magistra* aangeboden, hetwelk zij dankbaar aannam.

HAARLEM, 3 Julij.

De werkzaamheden, in verband tot de aanstaande plegtige onthulling van het metalen standbeeld van *Laurens Janszoon Coster* op de Groote Markt alhier, worden ijverig voortgezet en bijna van alle zijden ontvangt de hoofdcommissie voor de regeling der feesten de meest overtuigende blijken van belangstelling in de zaak. Reeds is de commissie onderrigt, dat Z. K. H. prins *Hendrik* alsmede de ministers van oorlog, binnenlandsche zaken en financiën de feestviering zullen bijwonen.

In de vergadering der feestcommissie van gisteren is het programma gearresteerd, zoodat weldra het publiek zal weten, op welke wijze die commissie zich voorstelt de nagedachtenis van onzen beroemden landgenoot in herdenking te brengen. Van de zijde der hooge Regering ondervindt de commissie voortdurend eene krachtdadige ondersteuning.

— Naar men verneemt, is de bisschop van Haarlem dezer dagen naar Zeeland vertrokken, om aldaar kerken-visitatie te houden, en zal hij vermoedelijk drie weken afwezig blijven.

MIDDELBURG, 1 Julij.

Volgens heden in den gemeenteraad door burg. en weth. gedane kennisgeving, hebben zich de geruchten, gedurende den laatsten tijd nopens den Zeeuwsch-Limburgschen spoorweg verspreid, inderdaad verwezenlijkt. Het reeds in 1846 ontworpen plan eener spoorweglijn van Vlissingen langs Middelburg, Bergen-op-Zoom, Breda, 's Hertogenbosch, Vechel en Helmont naar Venlo of Maastricht, dat wegens vele tegenspoeden, zoo door de tijdsomstandigheden, als door verschillende tegenwerking, als het ware sluimerde, doch waaraan voortdurend gearbeid werd, nadert zijne verwezenlijking. De verschuldigde waarborgsom, van een en een half millioen guldens, schijnt dezer dagen bij een' der agenten van 's rijks schatkist gestort te zijn, door de *banque générale Suisse* en eenige Engelsche kapitalisten, zoodat men spoedig de voorloopige concessie zal zien ingetrokken tegen eene definitieve.

Van hoe veel gewigt deze zaak is voor Zeeland en vooral voor Walcheren, behoeft wel geen betoog; alleen dit zij ter loops aangemerkt: 1). dat de afstand van Dusseldorp over Middelburg en Vlissingen naar Londen de kortste is van alle, zijnde 322 mijlen, af te leggen in 19½ uur, terwijl die over Antwerpen bedraagt 356 mijlen of 29 uren, en over Rotterdam 365 mijlen of 31 uren; 2). dat de haven van Vlissingen, zelfs bij de strengste winters, bijna geheel van ijs bevrijd blijft.

APELDOORN, 3 Julij.

Z. M. de Koning heeft aan twee leerlingen van de school van Koning *Willem III* het voorregt verleend, om voor HDs. rekening opgeleid te worden tot geweermakers. Drie anderen, die reeds vroeger door Z. M. waren bestemd om op de landhuishoudkundige school te Groningen te worden geplaatst, zullen tegen den aanvang van den winter-cursus zich derwaarts begeven.

ASSEN, 2 Julij.

In de zitting van den raad dezer gemeente van l.l. Zaturdag is, op voorstel van den voorzitter, besloten, om, in afwachting van het resultaat der bemoeijingen van de besturen der vier noordelijke provinciën, aan te houden de indiening van een adres aan het rijksbestuur, tot opneming van Assen in het spoorwegplan van de heeren *Dull c.s.*

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Vrijdag avond den 4den Julij.

Aanwezig: de heeren SLOT, OUDEMAN, MULLER, VAN ITTERSUM, ROELFSEMA, DOORNBOSCH, ONNES, DE SITTER, CREMERS, MESDAG, EDELINCK, MEIJER, GEERTSEMA, DOMMERING, VAN HEIJNINGEN BOSCH, UPMEIJER, DE LA FAILLE, QUINTUS en VAN IMHOFF.

Aan de orde worden gesteld:

1) *Ontwerp-besluit om het beurtveer van hier op Leeuwarden in overeenstemming te brengen met de gemeentewet.* — Vastgesteld.

2) *Wegruiming van de Marwixpijp.* — Burg. en weth. brengen rapport uit omtrent de over deze zaak aan den raad door Ged. Staten ingezondene missive. De overwegingen van burg. en weth. zijn vervat in den vorm van een brief, dien zij voorstellen aan Ged. Staten te verzenden. Daarin wordt berigt, dat het onderwerp der opruiming van de Marwixpijp volgens het voorstel van Ged. Staten is ter tafel gebragt, waarbij aan den raad is in overweging gegeven, aan welke van de twee wijzen van opruiming door hem de voorkeur wordt gegeven, te weten bij eene diepte van 4 el of bij eene diepte van 2.50 el. Daar de beslissing der zaak spoed vereischt, opdat zij nog in den loop der tegenwoordige zitting van de provinciale staten in behandeling zou kunnen worden gebragt, heeft men gemeend op eene onverwijlde beslissing te mogen aandringen, hoezeer anders de zaak van groot gewigt en waardig is om aan een nauwkeurig onderzoek te worden onderworpen. De zaak wordt toch zoo voorgesteld, dat bij eene wegruiming op grooter schaal de groote scheepvaart geleid zoude worden door de binnenhaven der gemeente, terwijl in het andere geval daarvoor de vestinggracht zoude worden gebruikt.

Hieruit blijkt dus, dat de te doene keus van het grootste belang is. In het eerste geval zouden misschien eenige meerdere kosten veroorzaakt worden door de bevestiging en versterking der walmuren van de binnenhaven, welke in dat geval in den tegenwoordigen toestand niet bestand geacht worden. In het tweede geval zoude de opruiming minder moeten kosten, doch daarmede zoude ook al het gemak en gerijf vervallen, 't welk aan de leiding van de groote scheepvaart door het bebouwde gedeelte der gemeente verbonden is, terwijl daarbij de noodzakelijkheid van het bouwen van pakhuizen enz. aan dat kanaal groote bezwaren opleveren moet, daar hierbij van den vestingwal geen gebruik zal kunnen worden gemaakt en men aan de andere zijde binnen den verboden kring der vesting voor het bouwen valt. Hier valt alzoo de vraag te beslissen, of de groote scheepvaart buiten om de stad dan of die binnen door de kom der gemeente zal geleid worden. Evenwel kan deze vraag ook na de wegruiming van de Marwixpijp beslist worden, wanneer men niet dadelijk het kleinere plan aanneemt, wat deze latere beslissing zou uitsluiten. Het verschil en de kosten is niet zoo groot, dat men niet het duurste kan volgen. Neemt men verder in aanmerking, dat door de gemeente zeer aanzienlijke kosten zijn besteed voor eene ijzeren draaibrug, welke gemaakt is met het oog op de grootere schepen, waaraan men daarlangs den weg wilde openen, dan zullen ook voor hetzelfde doel wel eenige meerdere kosten kunnen worden aangewend voor de opruiming van de Marwixpijp. De medegedeelde beschouwingen zijn van genoegzaam gewigt geacht om de keus van den raad te doen vallen op dat plan van opruiming, waarbij de diepte wordt gebragt op 4 el beneden Winschoterpeil en de kosten geraamd op ƒ 21.300, welke voor ⅓ gedeelte door de gemeente zullen worden gedragen.

Nog wordt in dezen brief de opmerkzaamheid gevestigd op eene voetbrug, welke over de doorsnede moet gelegd worden en de brug, welke bij belegering door het departement van oorlog als voorwaarde is gesteld, waaromtrent men verwacht dat later een bepaald voorstel zal worden gedaan door Ged. Staten aan de maatschappij voor de Noord-Willemsvaart en deze gemeente.

Bij de dadelijke in behandeling neming van dezen brief doet de heer CREMERS opmerken, dat daarin niet geantwoord is op de zwarigheid door Ged. Staten geopperd, dat namelijk de diepte niet door de stad zal kunnen worden doorgevoerd, omdat de walmuren daartegen niet bestand zouden zijn. Het antwoord is z. i. nu niet volledig genoeg.

Nadat de voorzitter hierop aangemerkt had, dat men begrepen had, hieromtrent niets bepaalds te moeten voorstellen, omdat nu toch nog niets beslist is, ofschoon een voorloopig onderzoek had doen zien, dat de bezwaren van Ged. Staten niet van zoo groot gewigt waren, stellen ook de heeren ONNES en QUINTUS voor als het gevoelen van den raad te kennen te geven, dat men geen onoverkomelijke bezwaren ziet in de doorvoering van het peil door de stad. De heer ONNES vreest, dat het plan anders geen ondersteuning zal vinden bij Ged. Staten. De heer QUINTUS is daarbij van oordeel, dat, op welke wijze die doorvoering van het peil, en de daardoor noodige versterking der walmuren ook moge geschieden, de kosten daarvan toch van weinig beteekenis zijn in evenredigheid tot het geheele plan van het door de provincie daar te stellen kanaal, waarvan het gedeelte door de stad slechts een betrekkelijk zeer klein deel uitmaakt.

De heer CREMERS stelt hierop eene wijziging voor, waarin dit punt in den bedoelden geest besproken wordt. Hij voegt er echter bij, dat hij liever het kleiner plan zoude aangenomen hebben, doch deze wijziging voorstelt, omdat hij begreep, dat de meerderheid voor het gevoelen van burg. en weth. zoude zijn.

Het voorstel van burg. en weth. wordt hierop aldus gewijzigd aangenomen.

3) *Benoeming van een plaatsvervangend lid in de commissie tot onderzoek der vrijstellingen voor de schutterij.* — Hiertoe wordt de heer v. HEIJNINGEN BOSCH met 16 stemmen benoemd.

4) *Rapport omtrent de missive van den minister van binnenlandsche zaken over de verordening op den hoofdelijken omslag*, bij monde van den heer GEERTSEMA. — Na een nauwkeurig onderzoek der in hare handen gestelde stukken is het der commissie voorgekomen, dat de drie laatste door den minister voorgestelde grondslagen gevoegelijk als nadere bepalin-

gen in de verordening zouden kunnen opgenomen worden, waardoor de bepaling van het inkomen voor burg. en weth. gemakkelijker zal worden gemaakt. Daarentegen acht zij den door den minister voorgestelden grondslag op de huurwaarde geheel onaannemelijk, vooral ook omdat deze het geheele systeem waarop de verordening berust zoude omverwerpen. Ten aanzien van de opneming der vrijstelling van studenten meent de commissie, hoezeer zij het gevoelen van den minister niet deelt, dat er echter wel eenige gegronde redenen voor dat gevoelen bestaan, en dat zij daarom geene vrijheid heeft bij het vroeger besluit te blijven volharden.

Daar de commissie het doelmatig achtte zich vooraf te vergewissen of een in dien geest te nemen raadsbesluit de goedkeuring van den minister zoude kunnen verwerven, heeft zij daartoe de tusschenkomst van burg. en weth. ingeroepen, die dan ook eene missive hebben opgezonden, houdende dat de commissie gereed is zoodanige wijzigingen in de verordening voor te stellen, waardoor zij vertrouwt dat aan de bezwaren van den minister zal worden te gemoet gekomen, dat men echter gemeend heeft zich vooraf te moeten vergewissen, of hetgeen nu voorgesteld zal worden voldoet aan de inzigten van den minister. Haar voorstel is om art. 6 der verordening weg te laten, waardoor de vrijstelling der studenten vervalt, en ten tweede om bij art. 10 onder de nadere bepalingen van het inkomen te voegen *a*) de aanslag in de rijks personele belasting op het meubilair, *b*) het getal dienstboden en paarden en *c*) het getal kinderen en leden van het huisgezin, geen eigen inkomen hebbende, met dien verstande dat, naarmate het getal grooter is, het bedrag in den aanslag zal worden verminderd. Verder worden daarin de bezwaren medegedeeld, die bij de commissie bestaan tegen het opnemen van de huurwaarde als grondslag ter bepaling van het inkomen. Hierop nu is ingekomen eene resolutie van Ged. Staten, geleidende eene missive van den minister van binnenl. zaken, houdende mededeeling, dat de minister berust in de voorgestelde wijzigingen in de verordening en dat tegen de goedkeuring daarvan geene bedenkingen meer bestaan. Nadat de commissie van die missive heeft kennis genomen, stelt zij ten slotte voor te besluiten zooals boven is opgegeven.

De heer DE LA FAILLE heeft eenige bedenkingen tegen de weglating van de vrijstelling der studenten, welke echter door den heer GEERTSEMA worden opgelost. Niettegenstaande toch die vrijstelling uit de verordening wordt weggelaten, zullen de studenten in den regel niet worden gedrukt; dit zal alleen in enkele uitzonderingen dan geschieden, wanneer een student kan getroffen worden als een eigen inkomen hebbende boven de *f* 300. Er bestaat dus geen gevaar, dat jongelieden om deze reden de akademie zullen verlaten.

De heer CREMERS verklaart, dat nu er geene wijziging is gebragt in het beginsel der verordening hij er tegen gestemd is, daar het een beginsel bevat, waarmede hij zich niet vereenigen kan.

Het voorstel der commissie wordt hierop met 17 tegen 2 stemmen aangenomen. (*Tegen:* de heeren *Cremers* en *Oudeman.*)

5) *Rapport omtrent de inning der ontvangsten door een gemeente-ontvanger of meer andere ontvangers.*

De heer VAN HEIJNINGEN BOSCH kan zich slechts gedeeltelijk vereenigen met het rapport der commissie, echter niet met de hoofdzaak daarvan, de wenschelijkheid namelijk om slechts één kantoor te hebben. Integendeel meent hij, dat er 2 kantoren moeten behouden worden èn om het gemak en gerijf der ingezetenen èn omdat de afschaffing van één kantoor geene bezuiniging zal geven. Hij toont hierop door cijfers aan, dat z. i. de bezuiniging hoogstens *f* 400 zal zijn, welke door de commissie op *f* 1800 is opgegeven. Ook gelooft hij niet, dat men den ontvanger noodzaken kan zijne kas te houden in het door de commissie aangewezen kantoor; dit punt vindt bij hem nog al eenig bezwaar. Het gevolg van een en ander is, dat hij zich niet vereenigen kan met het rapport.

De heer CREMERS stelt tegenover de berekening van de te verkrijgen bezuiniging door den heer v. HEIJNINGEN BOSCH die van de commissie en verdedigt hare becijfering als de ware, zoowel in het bijzonder, als ook in het algemeen, dat de kosten voor twee kantoren met een grooter aantal klerken en verdere dubbele bureaukosten natuurlijk meer moeten bedragen dan wanneer alles in één kantoor vereenigd is.

De voorzitter zegt lang geweifeld te hebben, welke beslissing in dezen te nemen. Het gevoelen van één ontvanger te hebben vond bij hem het bezwaar. dat de administratie daardoor konde lijden of dat het publiek niet genoeg zoude kunnen worden gereven, zoodat hij aanvankelijk voor twee kantoren gestemd was. Ten slotte heeft hij zich echter vereenigd met het rapport om de betrekking aan één ontvanger op te dragen en zal daarvoor stemmen, met uitzondering van het tractement voor de bureaukosten welke hij van *f* 1300 op *f* 1500 zoude wenschen te brengen, met inbegrip van het vrije gebruik van de lokalen nu bij den stedelijken ontvanger in gebruik. Hierdoor is het tractement wel niet op *f* 4000 gebragt, zooals ook is voorgesteld door een ander lid, maar die som komt hem aanvankelijk te hoog voor, daarbij in aanmerking nemende, dat, indien later mogt blijken dat door meerdere werkzaamheden of zelfs door deze vereeniging er meerdere uitgaven voor het personeel noodig mogten zijn, dan de raad even als altijd bereid zal zijn billijke voorstellen te dien aanzien aan te hooren. Hij stelt derhalve voor buiten den gemeenteontvanger geen ander ambtenaar tot het doen van ontvangsten voor de gemeente te benoemen, in voege ook door de commissie is voorgesteld; den gemeenteontvanger toe te leggen een jaarlijksch tractement van *f* 2000 en de bureaukosten te bepalen op *f* 1500 met inbegrip van het vrije gebruik der lokalen aan de gemeente behoorende.

Nadat de heer OUDEMAN had opgemerkt, dat het tractement van den ontvanger door de commissie als eene geheele som is voorgesteld en niet gesplitst is, zooals nu door den voorzitter wordt voorgesteld, en verder, dat voor het oogenblik nog niet de bepaling van het tractement, maar de beslissing of men één of meer ontvangers zal hebben in behandeling is, wordt de conclusie der commissie, strekkende dat er slechts één gemeente-ontvanger zal zijn, met 16 tegen 3 stemmen aangenomen. (*Tegen:* de heeren *de la Faille, van Heijningen Bosch* en *van Ittersum.*)

Alsnu moet het tractement van den ontvanger bepaald worden. De commissie stelt voor *f* 3300; de voorzitter wenscht het op *f* 3500 vast te stellen en voorts aan Ged. Staten in overweging te geven, het tractement in dier voege vast te stellen met inbegrip van een vrij lokaal tot het houden van het kantoor. De heer CREMERS zag het tractement liever bepaald op *f* 3700; de heer VAN HEIJNINGEN BOSCH op *f* 4000. De heer ONNES verdedigt als lid der commissie de som van *f* 3300.

De bepaling van het tractement op *f* 4000 wordt met 13 stemmen verworpen; 6 hadden zich er voor verklaard. (*Voor:* de heeren *Edelinck, Doornbosch, de la Faille, van Imhoff, van Heijningen Bosch* en *van Ittersum.*)

Met 11 tegen 8 stemmen wordt nu het tractement op *f* 3700 bepaald. (*Voor:* de heeren *de la Faille, van Imhoff, van Heijningen Bosch, van Ittersum, Muller, Cremers, Edelinck, Upmeijer, Meijer, Quintus* en *Doornbosch*).

6) *Benoeming van een ontvanger.* — Door burg. en weth. worden voorgedragen de heeren mr. E. J. OFFERHAUS en mr. G. H. DE RANITZ.

De heer QUINTUS wenscht vooraf bepaald te hebben, welk het lot zal zijn van dien der ontvangers, die niet weder benoemd zal worden en slaat voor, dat op den niet benoemde dezelfde maatregel zal toegepast worden als op de andere finantiële ambtenaren.

De heer VAN ITTERSUM deelt dit gevoelen ook; hij wil de wijze en bepaling der sommen gaarne aan het dag. bestuur overlaten, maar wenscht dat nu bepaald worde, dat er wachtgeld zal worden verleend.

De heer CREMERS wenscht de benoeming uit te stellen, totdat de wijze van overdragt geheel geregeld is en de daarvoor noodige overgangsbepalingen vastgesteld zijn.

Nadat hierover nog onderscheidene leden het woord gevoerd hebben, wordt besloten de benoeming uit te stellen, totdat burg. en weth. eene voordragt zullen hebben gedaan omtrent het wachtgeld, de regeling van de overdragt en de overgangsbepalingen.

Na voorlezing der korte notulen wordt de vergadering gesloten.

GRONINGEN, 5 Julij.

Nadat onlangs bij de hooge regering concessie was aangevraagd voor den aanleg van spoorwegen in zoodanige rigting, dat *alle* noordelijke en oostelijke provinciën des rijks gelijkelijk in de voordeelen daarvan zouden kunnen deelen; nadat reeds, blijkens de verklaring van den burgemeester dezer gemeente, door ged. staten van Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel middelen werden beraamd om ook door de staten van die provinciën aan die aanvrage de noodige kracht en ondersteuning bij te zetten — hadden wij niet meer kunnen denken, dat aan de vroeger gedane aanvraag van den heer DULL c. s. concessie zou worden verleend. Nogtans is dit gebeurd.

Met zekerheid toch wordt ons medegedeeld, dat de nieuwe minister van binnenl. zaken voorloopige concessie verleend heeft, en wel meer bepaald voor den aanleg van een' spoorweg van Harlingen over Leeuwarden naar Raalte en van daar eenerzijds naar de Hannoversche westbaan bij Rheine, anderzijds naar den Rijn-spoorweg bij Arnhem, en voorts met een zijtak van Beesterzwaag naar Groningen. Wij onthouden ons hierbij van eenige aanmerking, het aan onze lezers zelven overlatende eene vergelijking te maken tusschen deze lijn en de andere, waarvoor de concessie niet is verleend.

— De commissaris des Konings zal Dingsdag en Donderdag aanstaande ten zijnen huize een diner geven, tot welker bijwoning, behalve de leden der staten, ook eenige civiele en militaire autoriteiten in deze stad zijn uitgenoodigd.

— Was tot voor eenigen tijd de Poelepoortenboog alhier het groote struikelblok, dat aan de scheepsbouwers de grens afbakende, binnen welke zij genoodzaakt waren de grootte der schepen te beperken — thans, nu die boog is opgeruimd, is hun weder een ander hinderpaal in den weg gekomen, n.l. de groote spilsluizen alhier, die eene doorgaans-wijdte hebben van 7.05 el.

Het schoonerschip *Jantje Meijer*, kapit. D. F. DE JONG, van Wildervank, moest dit het eerst ondervinden. Het zou heden door de stad gebragt worden, om dan te worden opgetuigd, doch wat men ook paste en welke pogingen men ook aanwendde om dit schip door de groote spilsluizen heen te krijgen, het bleef te breed en de doortogt wilde dus niet gelukken.

Wij vernemen nogtans zoo even, dat men het schip er eindelijk doorgeworsteld heeft, evenwel niet zonder vrij wat schade te hebben bekomen. — Dit moge den scheepsbouwers tot eene waarschuwing strekken.

— Uit eene door curatoren van het stedelijk gymnasium alhier gedane voordragt, is door den minister van binnenlandsche zaken benoemd tot leeraar in de moderne talen aan dit gymnasium, de heer W. J. VAN GORKOM, thans onderwijzer op de bijzondere school eerste klasse te Steenwijk.

— Heden had alhier de jaarlijksche promotie en prijsuitdeeling aan leerlingen van het stedelijk gymnasium plaats. Na eene korte voorafspraak van den rector werden van de 6de klasse tot de akademische lessen bevorderd C. M. KAN, met prijzen voor het Latijn en de geschiedenis met hoogen lof, R. CREMER met prijzen voor het Latijn en de wiskunde met lof, H. P. SCHIM v. D. LOEFF met prijzen voor het Grieksch en de wiskunde met grooten lof; J. R. v. IDDEKINGE met lof; B. ERMERINS, E. J. DE SAVORNIN LOHMAN. De beide eersten hielden eene Latijnsche declamatio, de eerste *de Zenobia Palmyrae regina, et Maria Joannis Padillae uxore inter se comparatis*, d. i. *over Zenobia, koningin van Palmyra, en Maria Pacheco, echtgenoot van Juan Padilla, onderling vergeleken;* de tweede *de ludis olympius*, d. i. *over de olympische spelen.* Beide werden met genoegen aangehoord. Van de 5de naar de 6de werden bevorderd: J. J. Diest Lorgion, met prijzen voor het Latijn en Grieksch; H. de Ranitz; R. de Marees van Swinderen, met prijzen voor de geschiedenis, de wiskunde en het Nederlandsch; J. J. Poster en O. de Marees van Swinderen, met een prijs voor de Mythologie.

Van de 4de naar de 5de gingen over: F. Feringa, met prijzen voor het Latijn, het Grieksch en de wiskunde, Th. Haakma Tresling, met een prijs voor de geschiedenis; W. Viersen, A. S. van Eerde met een prijs voor de mythologie.

Van de 3de klasse, afd. A gingen tot de 4de over: T. H. Germs, met prijzen voor het Latijn, het Grieksch, de geschiedenis, de aardrijkskunde, het Fransch en het Hoogduitsch; W. J. Quintus, met prijzen voor de wiskunde en het Nederlandsch; H. J. Dingemans, met een prijs voor het Engelsch.

Van de 3de klasse afd. B werd met hoogen lof van het gymnasium ontslagen A. REIGER, met prijzen voor de geschiedenis, de wiskunde, het Engelsch en de aardrijkskunde. Deze leerling nam met eene Engelsche declamatie *over Peter de groote* afscheid van het gymnasium.

Van de 2de naar de 3de klasse werden bevorderd: A. G. van Hamel, met een prijs voor het Latijn; W. A. Reiger, met prijzen voor geschiedenis, wiskunde en Fransch; J. Rutgers, met prijzen voor aardrijkskunde, Engelsch, Hoogduitsch, Nederlandsch en geschiedenis; H. J. van Gennep; G. A. van Hamel; S. Wijtema.

Van de 1ste naar de 2de gingen over: A. H. van Ankum, met prijzen voor geschiedenis, aardrijkskunde, Hoogduitsch en Nederlandsch; J. P. Amshoff, met een prijs voor de wiskunde; J. W. C. Ermerins, met een vereerend getuigschrift; S. Laman Trip, J. H. de Ranitz, J. Ensing. — H. W. Meek had den prijs in het Fransch behaald.

De plegtigheid, met muzijk aangevangen, afgewisseld en besloten, liep tot genoegen der toehoorders af.

— Het is ons aangenaam uit eene goede bron te kunnen mededeelen, dat, in navolging van elders, ook aan onze Hoogeschool het zoogenaamde *groenwezen* aanmerkelijk gewijzigd is. Was die instelling velen dikwijls een steen des aanstoots — thans heeft dit geheel opgehouden, nu de tijd meer dan de helft bekort, en het stuitende en onaangename, vroeger soms er aan verbonden, niet alleen verminderd, maar bijna geheel weggenomen is. Allezins juichen wij dan ook deze handelwijze der Groningsche studenten toe, en geven er zelfs de voorkeur aan boven eene geheele afschaffing dier instelling. De ondervinding toch bewees het, dat dit laatste zelden goede vruchten draagt, en dat een door de wet van 't corps georderd en gemilderd groenwezen beter aan het doel beantwoordt dan eene geheele afschaffing, die wel den schijn van vrijheid en gelijkheid draagt, doch inderdaad slechts erger slavernij en den onaangenaamsten toestand der nieuwelingen met zich brengt.

Wij twijfelen niet of de ondervinding, die beste leermeesteres, zal de waarheid onzer overtuiging staven, en het bewijzen, dat deze naar den eisch des tijds ingevoerde veranderingen mede zullen werken om den bloei onzer Hoogeschool te verhoogen.

— Gisteren en eergisteren had alhier door den generaal-majoor GEIJ VAN PITTIUS, inspecteur der fortificatiën, vergezeld van zijnen adjudant, den 1ste luit.-ingenieur DE BORDES, de inspectie plaats van deze vesting, de militaire gebouwen en de linie van Helpman. Deze linie zal weldra in een geduchten staat van tegenweer zijn gebragt.

Z.h.ed.gestr. is heden morgen, vergezeld van zijnen adjudant en den heer luit.-kolonel E. MEKERN, eerstaanwezenden ingenieur alhier, met hetzelfde doel naar Delfzijl vertrokken.

— Heden morgen stond voor de regtbank alhier teregt HENDERIKA PANHUIS, alhier, wegens diefstal van aardewerk, bestaande in theepotten, kommen, enz. en twee stukken spek, gepleegd bij onderscheidene ingezetenen. Zij is dien ten gevolge veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van één jaar en in de kosten van het regtsgeding.

De beklaagde is vroeger reeds meermalen wegens diefstal in handen van de justitie geweest.

Mede zijn heden door de regtbank veroordeeld J. V. en E. V., beide boerenknechten, wonende te Zuidbroek, tot gevangenisstraf ieder voor den tijd van veertien dagen, ieder in eene boete van acht gulden en in de kosten, wegens feitelijk en gewelddadig verzet tegen een' te Hoogezand gestationeerden rijksveldwachter, terwijl deze te Sappemeer was in de uitoefening zijner functiën. Zij hadden dezen namelijk bij die gelegenheid moedwillig eenige slagen en kwetsuren toegebragt en daarbij nachtelijk burengerucht verwekt, waarbij de rust der ingezetenen verstoord werd. Eindelijk is W. J. K., daglooner te Siddeburen, veroordeeld tot betaling eener boete van acht gulden en in de kosten, wegens beleediging met woorden, gebaren en bedreigingen jegens twee rijksveldwachters, terwijl deze waren in de uitoefening hunner functiën als zoodanig.

Wederom eene waarschuwing voor hen die door brooddronkenheid, of misbruik van sterken drank zich te buiten gaan, en daardoor ligt gevaar loopen van met de justitie in aanraking te komen.

— Gisteren is wederom op last van den burgemeester van *Grijpskerk* bij H. S. VENEMA, in de Westerhorn, eene zwartbonte 4jarige melkkoe gedood, die bij de opening en schouwing van den rijksveearts J. C. BILLROTH door de longziekte besmet bevonden is. Het vleesch is goedgekeurd en publiek verkocht, en de huid in de looikuip gebragt.

— Aan de harddraverij, welke eergisteren te *Appingedam* werd gehouden, namen 12 vlugge dravers uit deze provincie en Friesland deel. De prijs werd behaald door het paard van den heer P. HERINGA KATS, uit Leeuwarden; de premie door dat van den heer K. WASSENAAR, van St. Jacobi Parochie. Beide paarden werden bereden door den pikeur P. DE BOER; bij den laatsten rid bereed de pikeur T. RITSEMA het tweede.

Groot was het aantal rijtuigen en de volksmenigte van verre, om dit genoegelijke nationale volksfeest, opgeluisterd door wel uitgevoerde muzijkstukken, bij te wonen.

Des voormiddags had eene keuring van tuigpaarden plaats. 12 sierlijke inlandsche paarden dongen naar den van wege burg. en weth. uitgeloofden prijs, welke werd toegekend aan het paard van den heer K. J. SMIT, onder Winsum.

— Uit *Stadskanaal* wordt gemeld, dat de turfgraverij in die en aangrenzende veen-koloniën weder nagenoeg zijn beslag gekregen heeft. Er zal ongeveer 12 procent meer geveend zijn dan in het vorige jaar, alzoo een weinig meer dan in gewone jaren. Hoewel men zich eene ruimere verveening had voorgesteld, zijn, wegens het vroege vertrek der vreemde arbeiders, nog al veenlieden in hun voornemen teleur gesteld.

De prijzen van den turf, voornamelijk van fabrijk- en blaauwe, zijn tot eene schier ongekende hoogte gestegen, zoodat het ook den verveeners voordeelig gaat, waarvoor zij dan ook dankbaar zijn, door het besteden van hooge loonen.

— Blijkens opgave van het departement van financiën, zijn gedurende de eerste zes maanden van 1856 voor de eerste maal Nederlandsche zeebrieven uitgereikt voor: 7 fregatten, 14 barken, 6 brikken, 31 schooners, 17 galjooten, 18 koffen, 28 tjalken, 1 smak, 2 pinken en 6 stoombooten, te zamen 130 schepen, metende 14,519 lasten. Van deze schepen zijn buitenlands gebouwd 1 bark, 6 schooners, 2 koffen en 4 stoombooten. Gedurende de eerste zes maanden van 1855 bedroeg het aantal zeilschepen, waarvan voor de eerste maal zeebrieven zijn uitgereikt, 88, met 11,935 lasten.

— Z. M. heeft goedgevonden te bepalen, dat het maximum van het handgeld, hetwelk aan ieder recruut, die zich voor niet minder dan zes jaren voor de dienst in Oost-Indië zal verbinden, voortaan en tot nader order zal bedragen tachtig gulden, wanneer hij Nederlander, en zestig gulden, wanneer hij vreemdeling van geboorte is.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

ODOORN, 2 Junij. Onder het wapperen van Neêrlands vlag, en in bijzijn van eene buitengewoon talrijke schare, werd heden avond te zes uur, plegtig de eerste steen van ons nieuw kerkgebouw gelegd. Onze geliefde leeraar J. W. LIEFTINCK, daartoe uitgenoodigd, en omgeven door den burgemeester, de kerkvoogden en notabelen, den kerkeraad en koster, opende de plegtigheid door eene korte, maar krachtige en gepaste aanspraak aan de zaamgevloeide menigte, waarop men gemeenschappelijk zong Ps. 84 vs. 1. Nu werd door een der werklieden, z.w.eerw. bij gepaste aanspraak, een met smaak versierde troffel, benevens toebereide kalk, in eenen mede keurig versierden bak, met den steen aangeboden, die daarop door z.w.eerw. als hoeksteen tot het gebouw werd nedergelegd. De edel achtb. heer burgemeester, en daarna de steenlegger, deden ieder, overeenkomstig de gelegenheid, ernstige en hartelijke toespraken, waarna ieder voldaan en velen geroerd huiswaarts keerden. Lang — mogelijk eeuwen — zal deze dag voor onze gemeente in zegening en aandenken blijven.

— Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Kampen is het volgende drietal geformeerd: dr. E. LAURILLARD te Zandpoort, A. G. VAN ANROOIJ te Zwaag en TH. J. MONTIJN te Goudriaan.

— Het berigt dat ds. NONHEBEL, te Heemse, voor Diever zou hebben bedankt was onjuist. Hij heeft zelfs het beroep nog niet ontvangen omdat eerst dispensatie moet worden gevraagd, daar de heer NONHEBEL bij het openvallen der vacature te Diever nog geen twee jaren predikant was.

— Ds. BEGEMAN, te Eelde, heeft voor het beroep naar Sebaldeburen bedankt.

— De 41ste vergadering van de algemeene synode der Ned. Herv. kerk, die, zooals wij hebben medegedeeld, Woensdag te 's Gravenhage is geopend, is zamengesteld als volgt. president, R. J. KONING, pred. te Limmen, afgevaardigde uit N.Holland; vice-president, J. WITKOP, pred. te Zutphen, afgevaardigde uit Gelderland; secundus van den vice-president, H. DOORENBOS, pred. te Hijkersmilde, afgevaardigde uit Drenthe; secretaris, H. P. TIMMERS VERHOEVEN, te 's Gravenhage; quaestor-generaal, C. VAN RINSUM JR., te Amsterdam; hoogleeraren. preadviserende leden: A. KUENEN, te Leiden; B. TER HAAR, te Utrecht; W. MUURLING, te Groningen; afgevaardigde predikanten en ouderlingen: uit Z.Holland B. BROERS, pred. te Middelharnis; Zeeland L. C. MEIJER, pred. te Hontenisse; Utrecht H. A. VAN DER VEN, pred. te Driebergen; Friesland S. F. VAN HASSELT, pred. te Sneek; Overijssel G. BRUNA, pred. te Hasselt; Groningen H. HUIJSERS, pred. te Farmsum, en jhr. mr. H. J. TRIP, ouderling te Groningen; Noordbrabant A. LOSGERT, pred. te Grave, en mr. C. J. VAN HEUSDEN, ouderling te 's Hertogenbosch; Limburg D. C. THOMKINS, pred. te Beek en Geul. Van wege de commissie tot de zaken der Waalsche kerken, F. C. J. VAN GOENS, pred. te Leiden. Van wege de commissie tot de zaken der Protestantsche kerken in Neêrl. Oost- en West-Indië, F. DE WILLIGEN, pred. te 's Gravenhage.

In de voorjaars-vergadering van de onderscheidene provinciale commissiën van onderwijs zijn geëxamineerd en toegelaten de volgende personen: 74 onderwijzers van den 2den rang, 136 van den 3den rang, 114 van den 4den rang, 4 huisonderwijzers, 151 schoolhouderssen, 21 huisonderwijzeressen. Deze getallen zijn ongewoon groot.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 5 *Julij.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{1}{2}$.
Dito Dito	» 3 »	$75\frac{7}{8}$.
Dito Dito	» 4 »	$94\frac{3}{4}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5 »	$79\frac{3}{8}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$ »	$40\frac{15}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5 »	86.
Dito Nation. Metall	» 5 »	$80\frac{1}{2}$.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$ »	$25\frac{1}{16}$.
Dito Binnenl	» 3 »	$40\frac{3}{16}$.
PORTUGAL	» 3 »	—
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5 »	$103\frac{3}{8}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5 »	—
Dito bij *Hope*	» 4 »	$87\frac{1}{4}$.
Dito bij *Stieglitz*	» 4 »	$86\frac{7}{8}$.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5 »	$94\frac{7}{8}$.
Dito 6de serie	» 5 »	$95\frac{7}{8}$.

LONDEN, 5 *Julij.* Consols $95\frac{3}{4}$.

PARIJS, 5 *Julij.* Fransche 3 pCt. 72.05.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 2 Julij, *van Zameren* Iris, Newyork; — 4 *Esink* Castor, Banjoewangie.

VLIE 1 Julij, *Kuiper* 5 Gezusters, Newc.; *Nielsen* Argo en *de Jong* Roelfina, Frederikstad; *Visser* Frederik Hendrik, Osterrisöer; *de Boer* Willem, Moss.

VLISSINGEN 1 Julij, *Drewes* Afiena Hillechiena, Riga.

SAMARANG 3 Mei, *v. d. Meij* Jupiter, Batavia.

SOERABAYA 1 Mei, *Mooi* de Welvaart, Samarang.

NEW-LONDON 10 Junij, *Cramer* Mentor, Newcastle.

PALERMO 24 Junij, *Schuring* Stad Edam, Amsterdam.

LONDEN 1 Julij, *Bontekoe* Zeeme uw, Groningen; *Bakker* Reenna, Thisted.

ROCHESTER 29 Junij, *Visser* Zaanstroom, Rügenwalde.

Bij het GOODWIN SAND 30 Junij, *Jonker* Tasmania, v. Amst. n. Nap.

HAMBURG 2 Julij, *Meijer* Anna Catharina, Londen.

BREMERHAVEN 29 Junij, *van der Veen* Goede Hoop, Dantzig; *Slankenborg* 2 Gebroeders, Stettin.

GOTHENBURG 26 Junij, *Wijbus* Vriendschap, Amst.

CHRISTIANIA 25 Junij, *Gnodde* Sophia, Bremen.

SWINEMUNDE 28 Junij, *Olberding* Welmoet, Riga; — 29 *Engelsman* Schuringa, Petersburg; — 30 *de Jonge* Margaretha Meijering, Amst.

DANTZIG 27 Junij, *de Jong* Mina, Norrköping.

PILLAU 29 Junij, *Leaning* Battruida Battruida, Londen; *Thaden* Anke Berg, Alesund.

MEMEL 26 Junij, *Kal* Koophandel, Rott.

BOLDERAA 25 Junij, *van Zanten* Concordia, Brussel; *Pomper* Fenechina Catharina, Memel; — 28 *Ontjes* Johanna Emilie, Dundee.

STOCKHOLM 27 Junij, *Visser* Johanna Petronella, Petersburg.

Vertrokken.

AMSTERDAM 2 Julij, *Bakker* Josina Louisa, Konst.; — 3 *Meeter* Burgemeester van Seeten, Petersburg.

TEXEL 3 Julij, *Doornbos Borchers* Schoon Verbond, Batavia.

HONG KONG vóór 8 Mei, *Bruigom* Reijerwaard, Siam; *Kramer* Christina, Singapore.

SAMARANG 3 Mei, *Wehdemeijer* Amsterdam, Soerabaya.

MAURITIUS 10 April, *Verheij* Delfshaven, Akyab.

GRAVESEND 30 Junij, *de Jonge* Frouwina Elisabeth, Napels.

HULL 28 Junij, *Egberts* Emma Mathilde, Groningen.

SWINEMUNDE 30 Junij, *de Boer* Hendrika, de Oostzee.

BOLDERAA 25 Junij, *Wever* Elisabeth Maria, Elsen.; — 27 *Doewes* Geerdina, Amsterdam.

CROONSTAD 24 Junij, *Spijkman* Juliana Louisa en 25 *Bakker* Jonge Liefert, Amst.; *v. d. Star* Maria, Koningsbergen, *van Rier* Reintje Wilmina, Stettin.

In lading.

LONDEN 30 Junij, *Droh* Catharina, Stettin.

Zeilklaar.

MATANZAS 7 Junij, *Dijker* Henriette Geertruida, Cowes.
KOPFENHAGE 28 Junij, *van Dijk* Eva Hinderika, de Oostzee.

GRONINGEN, 5 Julij. Vertrokken de nieuw gebouwde schooner Stuurmans-Harmonie, kapit. *E. Mulder*, van Veendam, met ballast n. Newcastle, en de nieuw gebouwde schoonergaljoot Catharina Elisabeth, kapit. *H. Mulder*, van de Leek, met haver naar Londen.

DELFZIJL, 3 Julij. Binnengekomen 2 Junij, *Mooi* Grietje Huisman, 3 *Taaij* Geziena Ida en *Bloema* Wubbechiena Ilbina, Noorwegen.

Vertrokken 2 Junij, *Wijnstok* 4 Gebroeders, Hamburg; *Dost* Vrouw Geziena en *Visser* Vr. Luppina, Elbe.

ZOUTKAMP, 4 Julij. Zeilklaar *Huges* Johann Gerard, Noorwegen; *de Jonge* Sjoukina, Archangel; *Vil* Hendrik Pieter, Petersburg.

Gepraaid 24 April, op 17° Z.Br., 102° O.L., *Douwes de Boer* H. Willebrordus, v. Tjilatjap n. Schiedam.

STOLPMUNDE, 28 Junij. Heden namiddag strandde, ¼ mijl van hier, bij N.W. storm, de Holl. tjalk Jacobus Cornelis, kap. *Schoon*. Het schip staat op zand en zal wel geen groote schade bekomen. De manschap is gered, de inventaris gedeeltelijk.

Nog een andere Holl. tjalk, naam onbekend, kap. *Fischer*, ligt in de branding voor anker en is eene stranding te vreezen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

29 Junij. *Vos*, Catharina, v. Riga n. Zaandam, m. lijnzaad.
Zeilinga, Agatha, v. Petersb. n. Amst., m. tarwe.
30 —— *Albers*, Sara, v. Newc. n. Petersb., m.
de Groot, Twee Gebroeders, v. Rostock n. Londen, m. tarwe.
Zeeven, Elisabeth, v. Riga n. de Zaan, m. lijnzaad.
Potjewijd, Alida Petronella, v. Koningsb. n. Kogerpolder.
Brouwer, Argo, v. Riga n. Zaandam, m. lijnzaad.
De wind den 29 Junij W.N.W., N.N.W., N.W.; den 30sten N.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 3 Julij, *Pompe* Hendrina, Banjoew.
TEXEL 3 Julij, *Visser* 3 Broeders en *Cross* Jonge Reintje, Londen; *v. d. Meulen* 3 Gezusters, Dantzig.
VLIE 2 Julij, *de Groot* Geertruida, Christiansand.
DUINKERKEN 1 Julij, *Jonsema* Cornelia, Pillau.
LONDEN 1 Julij, *Koning* Geesina en 2 *Douwes* Argo, Gothenb.; *Brambergen* Twee Gebroeders, Marstrand.
CARDIFF 4 Julij, *Wit* de Goede Vrede, Amst.
Bij PORTSMOUTH 1 Julij, *Melenberg* Livorno Paket, v. Liv. n. Amst.
Bij GOUDSTAART 29 Junij, *de Roover* Jan van Brakel, v. Amst. n. Bat.; — 1 Julij *Schoolwerth* Brederode, v. Akyab n. Rott.
FALMOUTH 1 Julij, *Sissingh* Minister van Bosse, Ibraila; *de Boer* Ortelius, Galats.
LIVERPOOL 2 Julij, *de Groot* Johanna Wilhelmina, Montevideo.
QUEENSTOWN 2 Junij, *Muller* Marianne en *Dokman* Gesina Wilhelmina, Galats.
LIMERICK 30 Junij, *Donema* Geertruida Johanna, Ibraila.
WATERFORD 29 Junij, *Duiven* Herstelling, *Schade* Amandus en *Vos* Marie, Ibraila.
VENETIE 27 Junij, *Collenteur* Vr. Maria, Bergen.
NIZZA 29 Junij, *Douwes Jr.* Pigeon, Napels.
CURACAO 22 Mei, *Stevens* Abram, Amst.
STOLPEMUNDE 23 Junij, *Pekelder* Berendina, Koppenh.
KROONSTAD 26 Junij, *Jager* Magr. Antina, Lond.
ARCHANGEL 19 Junij, *Abbink* Amazone, 21 *Lunde* Cornelia, *Vierow* Theodora Josina en *Zuiderduin* Anna Maria, Amst.; *Lambach* de Gier, Rott.; *v. d. Wouden* Annegiena, Gron.

Vertrokken.

AMSTERDAM 3 Julij, *Kooi* Pollux, Bat.; *Scholtens* Lorely, Petersb.; — 4 *Haasnoot* Albatros, Napels; *Steenveld* Willem en Carel, Genua; *de Jonge* Pollux, Petersb.; *Ploeg* Vertrouwen, Aarhuis; *Rasker* Hermina Gesina, Odensee; *Panjer* Vr. Wyka, Bremerh.
TEXEL 3 Julij, *Boer* Haren, Konst.; *Gunter* Visscherij, Lond.; *Vroom* Morgenster, Nerva.
HELVOET 3 Julij, *Bagges* de Maas, Gibralt.
STOLPEMUNDE 28 Junij, *Pieper* Alida Ekea, Amst.
DEAL 2 Julij, *de Jonge* Frouw. Elisab., Napels.
PLYMOUTH 1 Julij, *Hess* Johannes Anton., Bat.
PORTSMOUTH 3 Julij, *Husser* Anna Elisab., v. Rott. n. Hongk., na gerepareerd te hebben.
IPSWICH 1 Julij, *Kramer* Annette Cathal., Newc.
LISSABON 23 Junij, *Lohman* Roelf. Gerard., Liverp.
PENANG 7 Mei, *v. d. Meulen* Fanny, Falm.
IQUIQUE 30 April, *Matzen* Elisab., Kanaal; *Prins* San Francisco, Hamburg.
FOO-CHEW-FOO 22 April, *Rooderkerk* West-Capelle, Lond.
WHAMPOA 6 Mei, *Muller* Albr. Beyling, Singap. en Bat.

In lading.

LONDEN 1 Julij, *Pluktje* Tetzia, Altona; — 2 *Scheer* Johanna Ettiena, Koningsb.

Zeilklaar.

LONDEN 1 Julij, *Mugge* Biesbosch, Bat. en Soerab.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 4 *Julij*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ f 3,90
Oude 70 ℔ f	Winter 52 ℔ f 6,00	- - 42 - - 4,10
N.Oml.1855 68 - 13,00	- 54 - - 6,40	- - 44 - - 4,30
- - 70 - - 13,75	- 56 - - 6,80	BOONEN.
- - 72 - -	Zomer 54 - - 6,10	Paardeb. f 6,75 a f 7,15,30
- Old. 66 - - 11,70	- 56 - - 6,50	Gr. Erwt. f
- - 68 - - 12,45	Knobbe 60 - - 6,90	Graauwe dito f
- - 70 - - 13,30	- 62 - - 7,30	
- - - -	HAVER.	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	Dikke 36 ℔ f 3,55	Old. Koolz. f
Inl. 62 ℔ f 8,80	- 38 - - 3,75	Oml. dito f
- 64 - - 9,40	- 40 - - 3,95	N. Aveelz. f
- 66 - - 9,90	- 42 - - 4,15	Zomerzaad f
- 68 - - 10,40	- 44 - - 4,30	G. Mosterdz. f
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,45	Lijnzaad f
Gr. Zd. 64 ℔ f 9,70	- 48 - - 4,60	Dederzaad f
- - 66 - - 10,10	- 50 - - 4,75	Gr. Gort f 9,75 f 10,25,50,75
- - 68 - - 10,50	W. Voer 36 - - 3,55	Parel dito de 100 ℔ f 12,50
Zw. - 64 - - 9,50	- - 38 - - 3,75	f 14,25 f 15,50
- - 66 - - 9,90	- - 40 - - 3,95	Raapolie per vat f 48
Veen 64 - - 9,40	Zw. - 36 - - 3,50	
- 66 - - 9,80	- - 38 - - 3,70	

De handel in granen was heden van weinig beteekenis. — Tarwe weinig in omgegaan. — Rogge en Boekweit bij gerijven als voren verkocht. — Gerst aan pelderijen wel zoo aangenaam. — Haver vond bijna geen kooplust en tot genoteerde verlaagde prijzen nog weinig begeerd. — Boonen met minder vraag. — Gort wel zoo aangenaam.

ROTTERDAM, 3 *Julij*. Rogge: 150 ℔ Amerik. f 315, f 318; 146, 147 ℔ dito f 300, f 307; 140 ℔ Stockh. f 280.

LEEUWARDEN, 4 *Julij*. Bij de telkens kleinere aanvoeren en de aanhoudende vraag, gaan de prijzen der granen nog telkens naar boven. Tarwe wederom 50 à 75 cents hooger met goede vraag. Puike f 16,25,75. Knappe f 15,25,75. Ordinaire f 14,00,25. Rogge minder aan en door dadelijk benoodigden merkelijk hooger betaald. Inl. f 10,35,50,80. Boekweit vooral in de Inl. soorten zeer begeerd. Vries. Zand f 10,75,85. Winter-Gerst 30 cents hooger, zoo voor verzending als pelderij f 6,50,60,70. Zomer-Gerst voor fourragie van f 5,50 tot f 6,00. Haver minder begeerd en 15 à 20 cents lager. Fijne f 4,40,70. Blanke Voer f 4,15,30.

AMSTERDAM, 4 *Julij*. Tarwe zonder verandering: 128 ℔ o. witb. Pools. f 615; 127 ℔ o. en n. b. dito f 585; 127, 128 ℔ Vries. f 510, f 515; 127 ℔ Rijn f 458; 129 ℔ Geld. f 490. — Amerikaansch Tarwe-Meel, in verschillende merken, f 22½ — Rogge tot vorige prijzen met redelijken handel: 123 ℔ Amerik. f 315; 120 ℔ o. Pruis. f 306; 118 ℔ Arch. f 307; 117 ℔ Deens. f 275; 117 ℔ Inl. f 295; 122 ℔ j. Holst. f 293, f 295; 121 ℔ Pommer f 304; 117 ℔ Stockh. f 297; 123 ℔ Pommer f 308; 120 ℔ ger. Donau f 285; 118 ℔ Holst. f 280. — Boekweit voortdurend schaars ter veil en weder hooger verkocht: 118 ℔ Holst. f 295. — Geele Maïs met goeden handel, zoo voor de provinciën als ter speculatie tot ruim vorige prijzen.

Koolzaad dadelijk prijsh.: najaar ½ p. vl. hooger; op 9 vat dadelijk 84 p. vl.; Julij 83 p. vl.; Aug. 81 p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 80 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 112, 113 ℔ Riga f 310; 107, 108 ℔ dito f 285; 107, 110 ℔ Finsch f 290; 112 ℔ dito f 305. — Raapolie dadelijk en op levering hooger betaald: op 6/w. f 47,75; vlieg. f 46,50; Sept. en Oct. f 45,50 a 75; Nov. en Dec. f 45,50 a 25 a 50. — Lijnolie in een doen: op 6/w. 37,25; vlieg. f 36; Sept. f 34,25; Oct. f 34. — Hennepolie op 6/w. f 47,25; vlieg. f 46.

LONDEN, 2 *Julij*. Er waren heden niet vele koopers ter graanmarkt; intusschen werd zoowel voor inl. als vreemde Tarwe de notering van eergisteren bedongen. Alle overige Granen onveranderd, met uitzondering van Haver, die 6 p. a 1 sh. duurder is.

Van den 4den. Graanmarkt onveranderd.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 4 *Julij*. De prijs der Boter was heden als volgt: 1ste soort f 38½; 2de soort f 37.

VEEMARKT.

GRONINGEN, 4 Julij. Op de markt, heden alhier gehouden, was de aanvoer niet groot en de handel traag; melkschapen golden van f 9 tot f 13; lammeren niet ter markt, oude varkens van f 22 tot f 38; jongen van f 5 tot f 19.

LONDEN, 4 *Julij*. Ter veemarkt waren heden 840 runderen tot flaauwe, 11,530 schapen tot belangrijk hoogere en 725 kalveren tot onveranderde prijzen verkocht.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 4 *Julij*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 64¼, 64 9/16, 64 9/16; Dito Dito 3 pCt. 75¾, 76; Dito Dito 4 pCt. 94¼, 94¾, 94¾. — SPANJE, Onb. Stukken 1¼ pCt. 25 1/16, 25¼; Dito 3 pCt. 46 9/16, 46¾, 46¾; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 40½, 40 7/16, 40⅛; Coupons-Bewijzen 6 9/16, 6¾. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45 1/16, 45 7/16, 45 7/16. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1789 en 1816 5 pCt. 103¾, 104, 103¾; Dito 1828 en 1829 5 pCt. 102½; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 93; Dito 4½ pCt. 97½; Dito bij *Hope* 4 pCt. 87 1/16, 87½; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 86⅞, 87; Dito te Hamburg 5 pCt. 95½; Dito v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 66, 66½. — POLEN, Certific. 4 pCt. 79¾, 79⅞.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 79½, 79 5/16, 79¼; Dito Nationale 5 pCt. 80¼, 80 9/16, 80 7/16; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 40⅞; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 40⅞; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 86, 86 1/16, 86; N. Weener Loten v. 250 fl. 1854 f 320, f 323; Oostenr. Bank-Act. f 1300; Mexik. 22½, 9/16; Dito Dito Onbep. 22½, 9/16; Peru 4½ pCt. 79½, ¾, ½; Gren. 19; Dito Onb. 18⅞; Dito Uitg. 7½, 5/16; Ecuador 15; Dito Onb. 14 7/16, ½; Venez. 29, ½, ½; Grieken 6 7/16, ¾; Dito Onb. 6 7/16, ¾; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie 94¾, ⅞; Dito 6de Serie 95½, ¾.

Holl. fondsen waren heden, bij eenige affaire in Integralen, zeer vast. — Van vreemde effecten waren Russ. 5 pCts. bij *Stieglitz*, op nieuw tot verhoogde prijzen zeer gewild. Alle overige soorten bijna onveranderd. — Voor Oostenr. waren insgelijks wederom betere koersen te bedingen. — Overigens leverde de markt niets belangrijks op.

Spaansche Cred. f 76½, 76; dito bij *Rothschild* f 176; Aand. Beijersche Spoorweg f 41.

Koers van het Geld: Beleen. 4; Prolong. 4; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 64 9/16; Spaansche 1¼ pCt. 25 1/16; Binnenl. 3 pCt. 40½ a 5/16; Metall. 5 pCt. 79½.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** VARSSEVELD, 28 Junij 1856. Heden beviel zeer voorspoedig van een' *ZOON* Vrouwe A. D. M. C. E. RUTGERS—PAPE.

*** Bevallen van eene DOCHTER G. D. BOLT, Echtgenoot van

P. R. MEIJER.

NIEUW BOCUM, gem. *Kloosterburen*,
1 Julij 1856.

*** OOSTWOLDER-POLDER, 2 Julij 1856. Heden beviel van eene DOCHTER A. J. KREMER, Echtgenoot van

D. T. HOVINGA.

*** Bevallen van eene DOCHTER JOHANNA FRANCINA KOOPS, Echtgenoot van

A. VAN REES.

ZUIDBROEK, 3 Julij 1856.

*** Bevallen van eenen ZOON C. BRUINS, geliefde Echtgenoot van

G. A. RIEPMA.

GRONINGEN, 4 Julij 1856.

*** Heden overleed ons geliefd jongste Kind, GRIETJE ELIZABETH. Slechts 17 maanden was zij ons tot onuitsprekelijke vreugde.

STEDUM, 2 Julij 1856.

Dr. J. L. SIEMENS.
T. J. SIEMENS,
geb. BORGESIUS.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:

De tweede, op nieuw vermeerderde druk

VAN DE

NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

benevens de Grondwet en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER,

uitgegeven onder toezigt van

***Mr.* A. OUDEMAN.**

In deze nieuwe uitgave zijn o. a. opgenomen de *Wetten van den 29sten Junij* 1854, zoodat deze druk ruim 1030 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde **f 4—90** *in Zakformaat* en **f 6—30** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten linnen band.

*** **K. DE WAARD**, te *Groningen*, heeft uitgegeven:

L. E. HALBERTSMA,

NORDERNEIJER

Schetsen en Fantaziën.

Met Platen en een Tarief van het Zeebad te Nordernelj. f 2.20.

*** Bij **ALLART EN VAN DER MADE** verschijnt heden:

Voor 60 Cts. 160 bladz. druks:

DE GOEDKOOPE

KOEK- en BANKETBAKKER.

EENE HANDLEIDING VOOR
KOKS, BANKET-, KOEK- EN PASTEIBAKKERS, HUISMOEDERS, DIENSTBODEN, ENZ., ENZ.

BEVATTENDE

571 duidelijke Recepten

TOT HET OP VERSCHILLENDE WIJZE TOEBEREIDEN VAN NEGENTIEN VRUCHTSOORTEN.

KEUKENBOEK

(HET GOEDKOOPSTE)

Een Handleiding tot het bereiden van verschillende spijzen, als: Gebak, Groenten, warme en koude Vruchten, Vleeschsoorten, Pasteijen, Taarten, Puddings, Confituren, Vladen, Sauzen, het Inleggen van Vruchten en Groenten, warme en koude Dranken, enz., voor Tafel, Keuken en Provisiekamer, op eene min kostbare wijze; ten dienste van Koks, Koek- en Pasteibakkers, Confituriers, Apothekers, Huismoeders, Keukenmeiden en allen die op eene smakelijke tafel gesteld zijn, of de Kookkunst als hun bedrijf uitoefenen; volgens eene veeljarige ondervinding zamengesteld. f 0,40.

Voor alle Dienstboden zijn deze Boekjes aanbevelenswaard, daar zij zich door vereenvoudiging in het bereiden der Spijzen en eenige vreemde Recepten, die men te vergeefs in uitgebreide Boeken zoekt, onderscheidt. De zamensteller was eertijds KOK bij Z. M. Koning WILLEM I.

DUPARC (DR. H. M.) HET LEVEN VAN DEN MENSCH. Wenken en Raadgevingen tot behoud der gezondheid en ter voorbehoeding van ziekte. f 1.

DUPARC (DR. H. M.) GEZONDHEIDSLEER DER OOGEN. Wenken en Raadgevingen tot behoud des gezigts. f 0.50.

Aanbesteding.

De **VOLMAGTEN** tot het BESTUUR van den ***NOORDPOLDER*** gedenken, op ZATURDAG den 12den Julij eerstkomende, des namiddags te drie uur, ten Huize van den WAARMAN bij de *Noordpolderzijl*, in het openbaar, bij enkele Inschrijving, aan te besteden:

Eenige herstelling en vernieuwing van den Steenen Wachter of Keersluis, liggende in den Middendijk ten Noorden van Warffum.

De Voorwaarden, benevens de Teekening liggen van af heden ter lezing bij den BOEKHOUDER te *Usquert*.

USQUERT, 25 Junij 1856.

Namens de Volmagten voornd.:
J. N. DUSSELDORP,
Boekhouder.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG den 17den Julij 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

Eene zeer ruime en wéldoortimmerde **BEHUIZING**, met extra grooten en fraaijen **TUIN**, staande en gelegen aan Oostzijde van den Oosterweg buiten de Oosterpoort te *Groningen*, zeer geschikt voor ***Buitenverblijf*** en ook voor ***Koffijhuis***; toebehoorende aan P. MEIJWES. — Om te aanvaarden dadelijk na den Toeslag. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 10—12 en van 2—5 uur.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

HOOI.

Op WOENSDAG den 16den Julij 1856, des namiddags te 4 uur, zal worden verkocht:

30 à 40 Voer best gewonnen **HOOI**, staande in Blokjes op de Bakkerslaan te *Harkstede*.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA,
Notaris.

OP DONDERDAG DEN 17DEN JULIJ

1856, en den daaraanvolgenden dag, telkens des namiddags precies, om de veelheid der Perceelen, te één uur te beginnen, zal, ten verzoeke en aan de Boerenplaats van de Weduwe en Erfgenamen van wijlen JAN KORNELIS ELEMA, in leven Landbouwer te *Klein Garnwert*, publiek, op gewoon Crediet, door den Deurwaarder I. J. PETTINGA, worden verkocht:

8 PAARDEN, 42 stuks HORENVEE, 48 SCHAPEN en LAMMEREN, 4 VARKENS, 1 CHAIS, KAPWAGEN, 3 VELDWAGENS, WINDMOLEN, PLOEGEN, EIDEN, WIPKARREN en verdere **BOERENGEREEDSCHAPPEN**, alsmede **KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN**, KOPER-, TIN-, BLIK- en IJZERWERKEN, benevens **HUISMOBILIA** en verdere **ROERENDE GOEDEREN**.

Voorts 3 Bund. KOOLZAAD, 5 Bund. GERST, 1½ Bund. ROGGE, 2½ Bund. BOONEN, 7 Bund. HAVER, ½ Bund. ERWTEN, 4 Bund. KLAVERHOOI, 9 Bund. TOPGRAS en NAWEIDE, benevens 15 Bunders WEIDELAND.

De Verkooping der Levende Have en Veldgewassen benevens van de Chais, Kapwagen en Veldwagens, zal den eersten dag plaats hebben, terwijl **Koekhakken en Spelen om Geld niet** zal worden toegelaten.

I. J. PETTINGA,
Deurwaarder.

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris ter Standplaats *Veendam*, gedenkt, namens zijnen PRINCIPAAL, op MAANDAG den 21sten Julij 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder T. P. TIDDENS, te *Veendam*, publiek te veilen en verkoopen:

Het in den jare 1855 nieuw uitgehaald en te *Wildervank* gebouwd Nederlandsch

SCHOONERSCHIP

genaamd ***ALBERT SCHURINGA***, groot 117 Tonnen, thans liggende te *Dordrecht*, bevaren geweest door Kapt. A. J. SMIT; met alle OPGOEDEREN van MASTEN, RONDHOUTEN, ZEILEN, ANKERS, KETTINGEN en TOUWEN, enz.; waarvan de INVENTARIS ten Huize van Verkoop en ten Kantore van den Notaris ter inzage zal liggen.

Te Huur, tegen den 1sten Augs.

a.s.: Eene **BEHUIZING** met een daarnevensstaand ruim LOKAAL, tot vele Affaires geschikt, Westzijde in de Peperstraat, letter D no. 110.

Noorderhaven, Lett. I, 229.

Ten KANTORE van de Ondergeteekenden zijn voor de **220ste STAATSLOTERIJ** op nieuw **LOTEN** in KOOP en HUUR volgens **Prijs-Courant** te bekomen. — De eerste Trekking is den 28sten dezer.

I. en J. OPPENHEIM,
Boek- en Stadsdrukkers.

WORDT GEVRAAGD:

IEMAND, bekend met het **ITALIAANSCH BOEKHOUDEN** en van goede Getuigenis voorzien; de hierop reflecterenden vervoegen zich met eigenhandig schrift, *franco*, onder Letter Z, aan het BUREAU DEZER COURANT.

De **REVALENTA** heeft veel naijver opgewekt. Het ontbreekt niet aan lieden die op haren goeden naam ongeoorloofde speculatiën, zwendel en bedrog op touw zetten. Allerhande meelsoorten, geel en rood gekleurd, zus of zoo gepakt, worden REVALENTA-ERVALENTA-REVALKENKA-CIBERIMA-ARABICA fod enz. gedoopt. De speculatie schijnt echter slecht uit te vallen; men ziet de liefhebbers zulke belagchelijke sprongen maken en altijd DU BARRY'S REVALENTA aanhalen, om aan de gemeenschap met hun namaaksel te doen gelooven; nu en dan veranderen ze van naam, om nieuwe agenten te vinden waar de oude weigeren verder behulpzaam te zijn. De goedkoopste verkoopt zijn product voor 35 c. het N. pond, de duurste geeft voor 45 c. maar 12½ N. lood. Het goedkoopste is echter even slecht als het duurste, en al kreeg men ze om niet, dan zijn ze nog veel te duur voor een zieke; wij hebben meer dan honderd berigten van gevallen waarin het gebruik der nagemaakte REVALENTA zeer schadelijke gevolgen had.

De Heeren SACK & Co., te *'s Hage*, hebben ons weder een merkwaardig bewijs van de geneeskracht der REVALENTA medegedeeld.

Mejufvrouw J. M. VAN DER PLAATS, Zieken, no. 160 te 's Hage, is hun komen berigten, dat haar zoon, die nu 22 jaren oud is, van zijn 3de jaar af altijd aan hevige zenuwtoevallen geleden heeft, thans door het gebruik der REVALENTA daarvan genezen is.

AMSTERDAM, 23 Junij 1856.

Mejufvrouw VIRGINIA ZEGUERS, te *Maastricht*, is door de Revalenta van de tering genezen. Het Kindje van den Hr. COLEN PAKBIER te *Sittard*, van geheele vermagering en verval van levenskrachten. Jufvr. BRIET te *Beerta*, in *Groningen*, van de tering. De Landman CLAAS CORNELIS WESTERDIJK, te *Pieterburen*, van zenuwlijden, maagpijn, waaraan hij lang gesukkeld had. Duizend attesten zijn ons uit alle oorden van ons rijk gezonden en staan voor een groot gedeelte in de Revalenta-Brochure, die gratis in de Dépôts te verkrijgen is.

Verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhae, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten, stuipen, vloed, zinkings, slijm, aandoeningen van lever en nieren, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, vernaauwingen, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking worden door Du Barry's Revalenta genezen.

De prijs is 87½ Cent, 2, 3½, 8 en 16 Gulden in onderstaande Dépôts.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. H. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Slochteren*, H. B. HOOGHOUDT; *Stads Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.